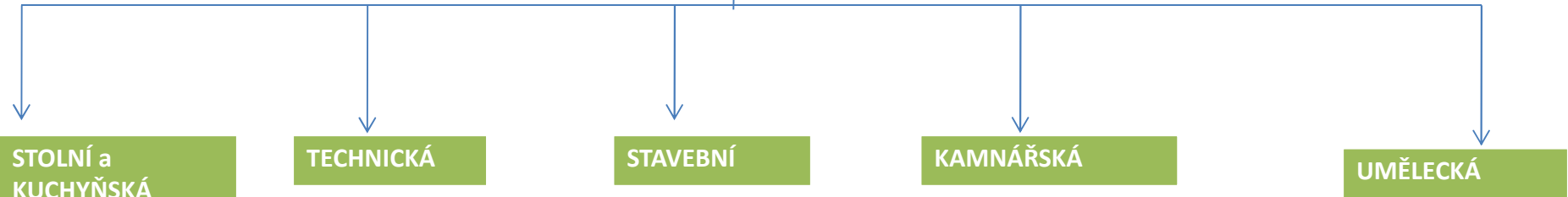

KERAMIKA

**STOLNÍ a
KUCHYŇSKÁ
skladovací**

TECHNICKÁ

*tyglíky
kadluby
křivule
osvěcovadla
kahany
přesleny
zásobnice
vodovodní trubky
fajfky*

STAVEBNÍ

*dlaždice
střešní krytina
cihly*

KAMNÁŘSKÁ

kachle

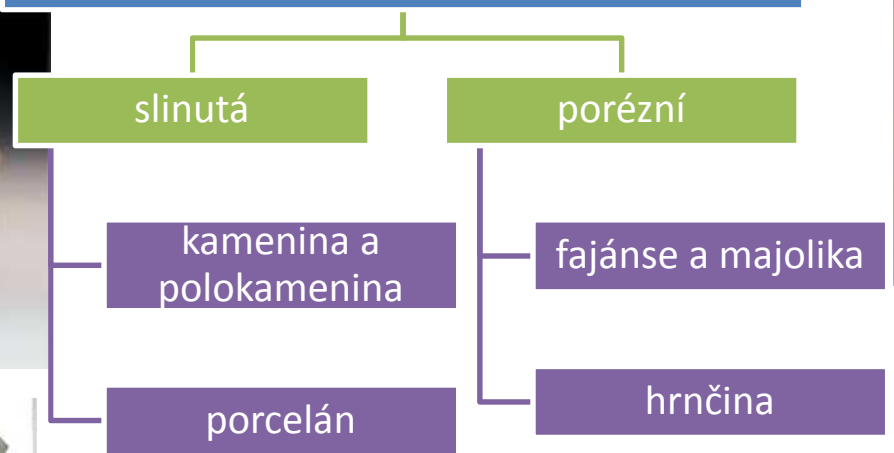

UMĚLECKÁ

*drobná plastika
figurální plastika
Akvamanile
Hrací kameny*

stolní a kuchyňská keramika

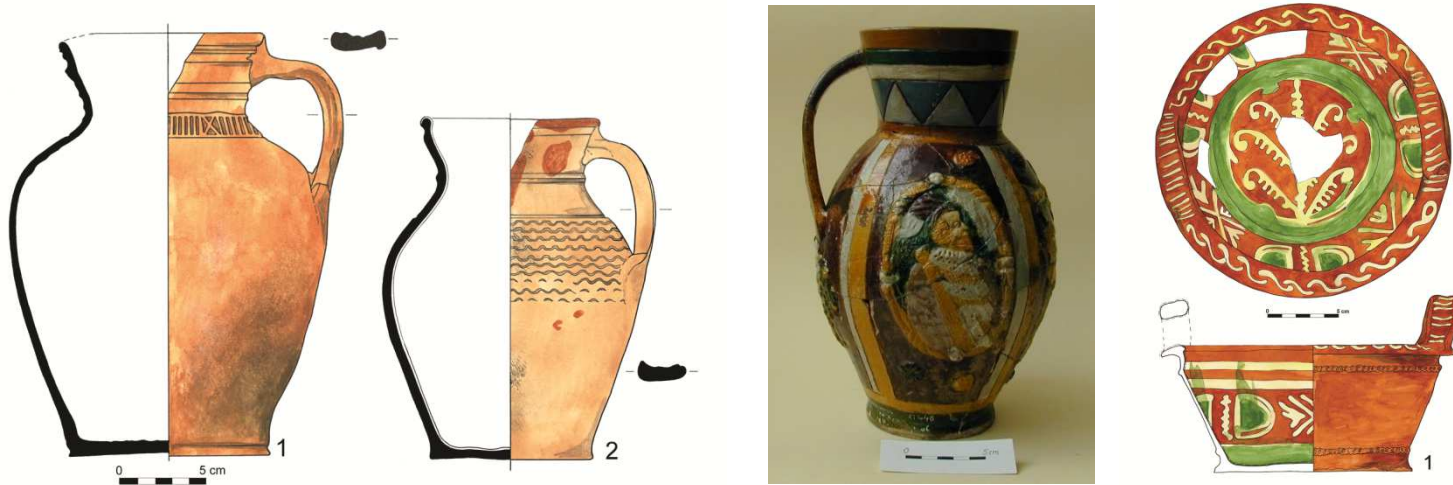
		Střep		
		průlinčitý		slinutý
		režný, zakuřovaný olovnaté glazury event. i engoby	spec. potahy	smalty
měkký	Prvobytná keramika		Fajánse mimoevropské	Kameniny a porcelány mimoevropské
	Antická keramika			
	Polofajánse			
	Středověká keramika		Fajánse evropské	Kameniny evropské
	Mezzomajoliky			
	Lid. hrnčina		Fajánse lidové	
tvrdý	Bělniny, polokameniny a jiné formy novodobého střepu			

16.-1. pol. 17. stol. - výrazná diferenciacie a rozštěpení dosud jednotné keramické produkce do 2 proudů:

- 1) Stylová (umělecká) keramika určená pro vyšší společenské vrstvy. Náleží k ní z hlediska funkčního stolní nádobí a druhy fajáns, kamenina a porcelán
Kuchyňská a užitková keramika je i nadále společná;
- 2) Lidová keramika: hrnčina
Hrnčinu nahrazují v 2. pol. 19. stol. rukodělné bělniny, polokamenina a kamenina uzavírající vývojovou řadu rukodělné keramiky.

Keramická hmota

- hrnčina – nejběžnější, výpal při teplotě 750°-960° (nejnižší možná 550°C)

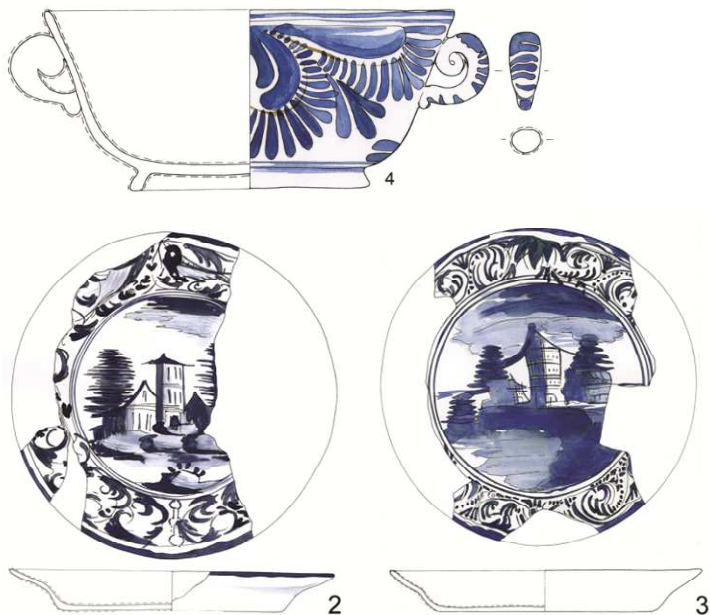
- kamenina – výpal za vysoké teploty (více než 1100°C, obvykle 1280°-1400°C)
- dochází ke slynutí keramické hmoty, jako ostřivo užít vápenec nebo živec

polokamenina - vlastnosti jako kamenina, ale nižší teplota výpalu (kolem 1000°C): loštická keramika

majolika – výpal 1100°C (tj. jako kamenina), cíničitá poleva
- v našem prostředí nejčastěji delftská fajáns, event. fajáns z Bavorska

fajáns – výpal 1100°C, pak se glazuje a ještě jednou vypaluje při teplotě 900°C, malba před nebo po 2. výpalu
- v našem prostředí **habánská fajáns** (jižní Morava) konec 16.-18. stol.

mezzomajolika- bílý střepek obarvený na modro, vyškrabávaný dekor, blízké fajánsím

porcelán – vyrábí se z kaolínu, výpal 1300°C, v Evropě znám cca 1290, u nás před 1541 (Pražský hrad)

Keramická hmota

- hlína (např. spraš či jíl) + ostřivo

- ostřivo – písčité (jemné až velmi hrubé)
 - kamenité
 - drcené střepy
 - tuha
 - zvláštní přísady (plevy, trus apod.)
 - plavená keramika
- výpal
 - oxidační
 - redukční
 - tzv. sendvičový efekt

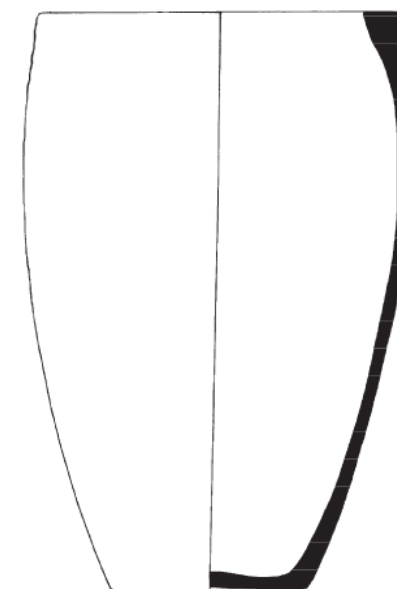
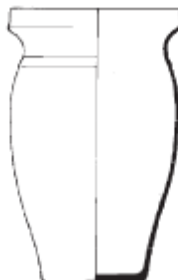
KERAMIKA

stolní a kuchyňská keramika

- **hrnec** – suchem x bez ucha
- **džbán**
- **konvice**
 - s 1 uchem
 - se 2 uchy
 - třmenová konvice
- **láhev**
- **pohár**
- **holba**
- **mísa**
 - bez uchá
 - s uchem
 - hrncovitá
- **talíř**
- **pánev**
 - ploché
 - trojnožka
- **poklička**
 - plochá
 - kónická
 - zvoncovitá
- **zátky**
- **cedník**
- **nálevka**

- **miniaturní nádobky, pokladnička, zvonek**

- **destilační soustava**

Rozdělení podle M. Zápotockého 1978

H - HRNCE :

1 BEZUCHÉ

11 12 13 14 15

2 JEDNOUCHÉ

21 211 212 213 22 23 231 232 24 25 26 27

3 DVOJUCHÉ

31

4 KOFLÍKY

41 42

5 na třech nožkách

51

6 KONVICE

61

7 ZÁSOBNICE

71

D - DŽBÁNY:

1 (starší)

11 12 13

2 s kalichovitým hrdlem

21 22

3

31

4

41 42

5

51

6 s okružím

61 62 63

7 s vysokým okružím

71 72

65

65

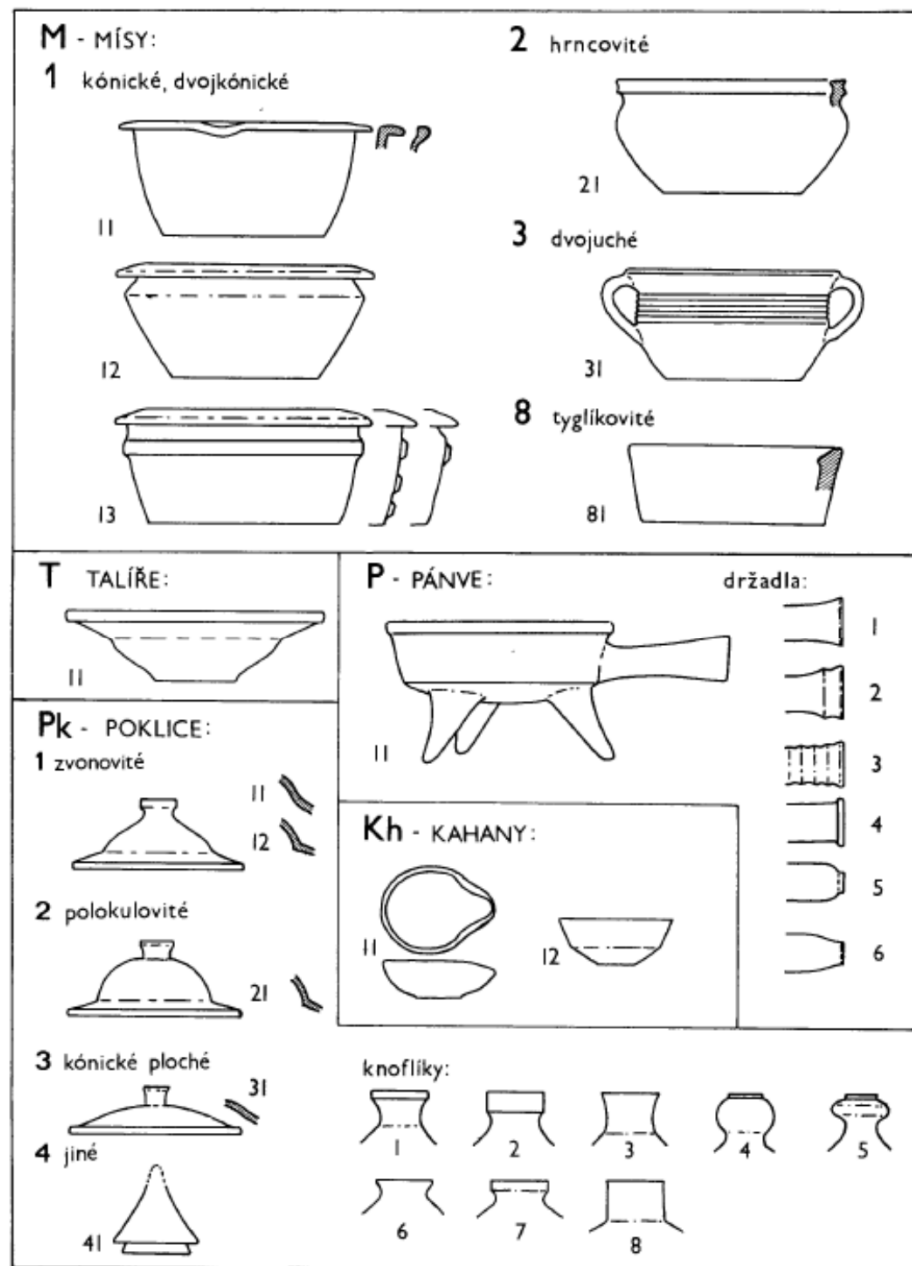
8 (pozdni)

81 82

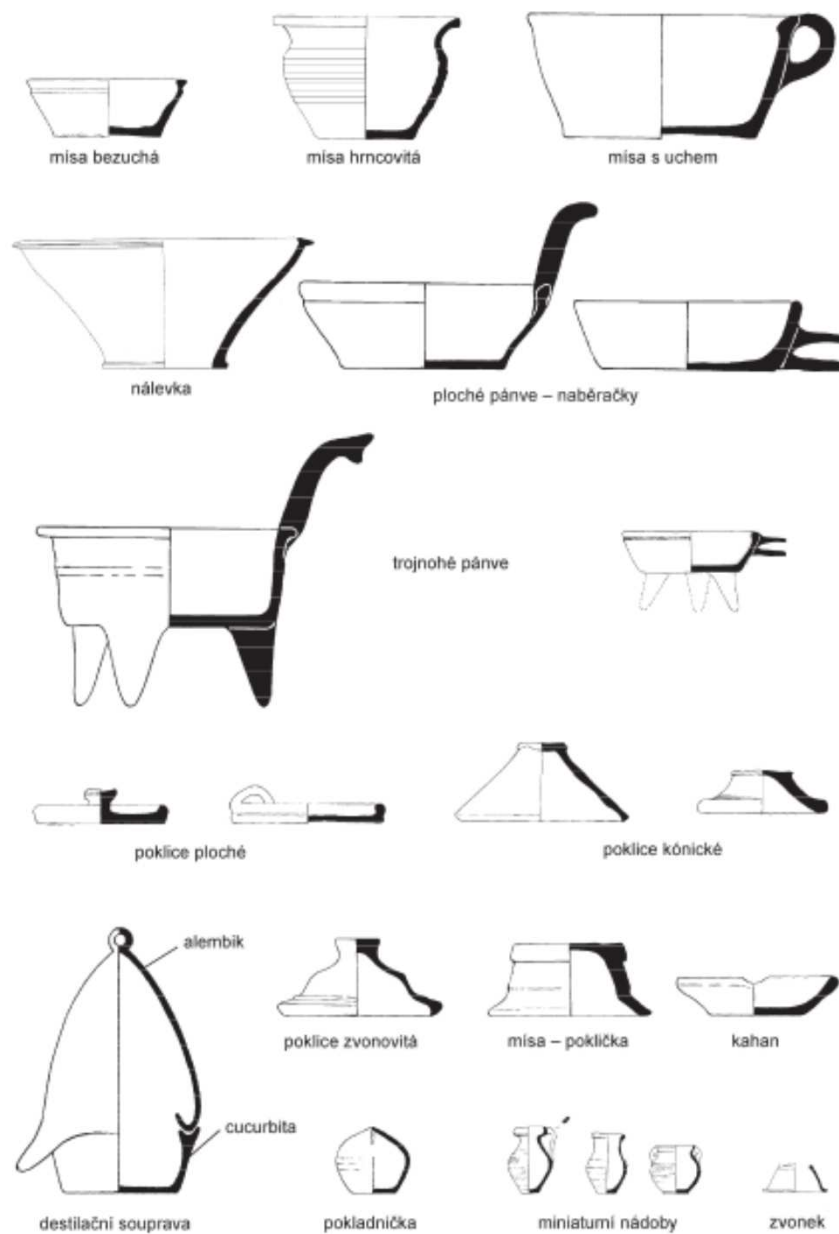
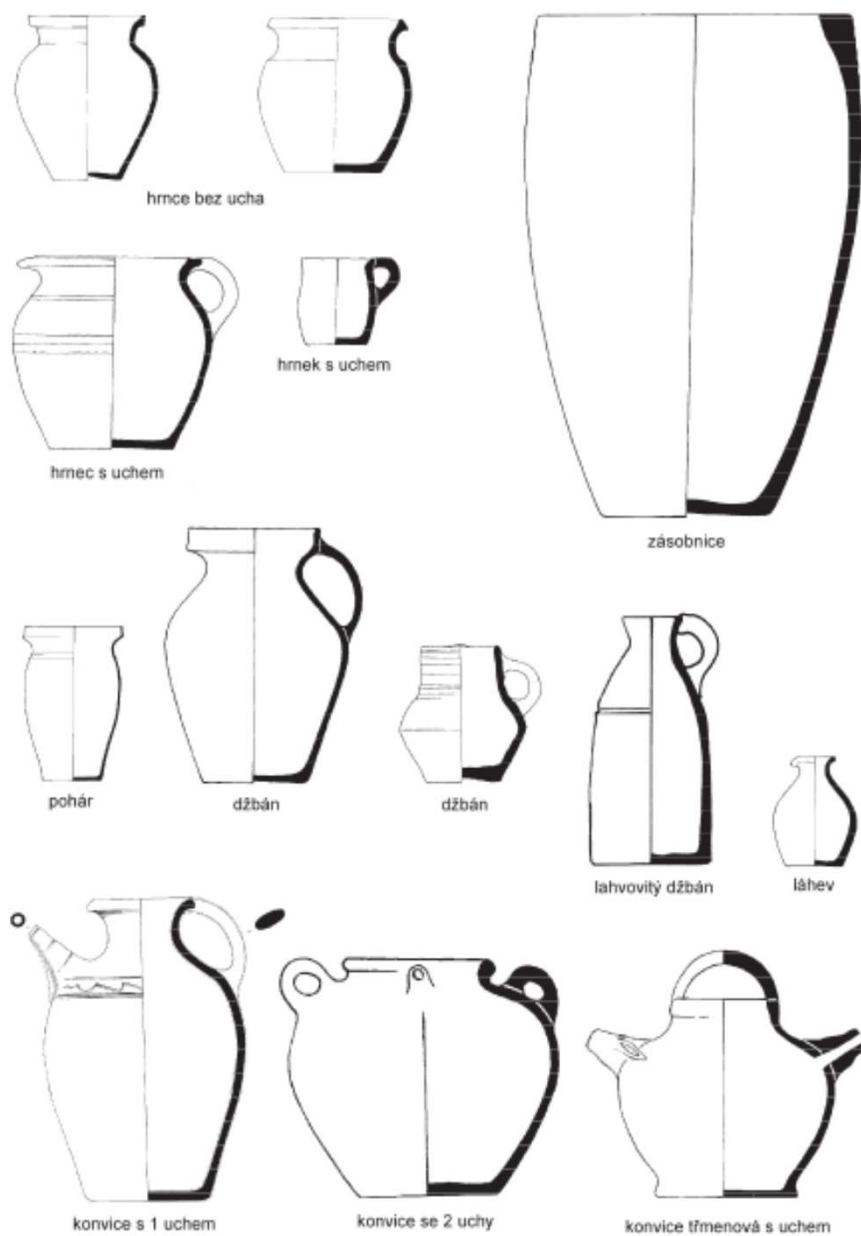
Ph - POHÁRY:
I hrncovité

11 12

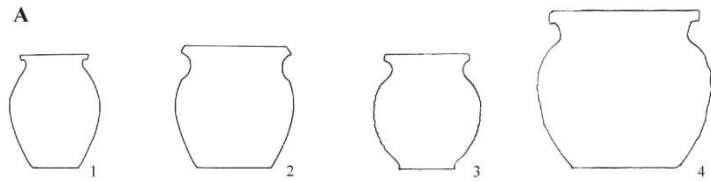
Rozdělení podle M. Zápotockého 1978

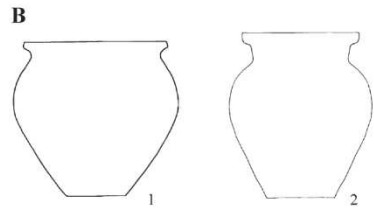
Rozdělení podle R. Procházky 2007

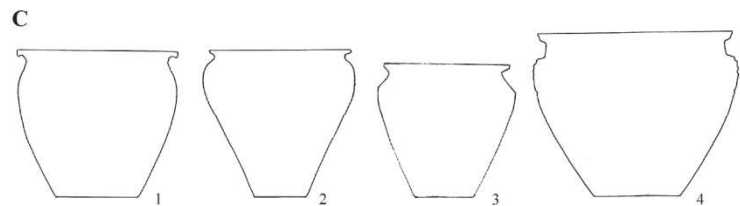
Těla hrnců

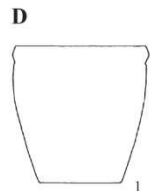
A. soudkovité, kulovité

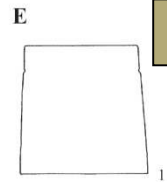
B. Vejčité s nízkou maximální výdutí

C. Vejčité s vysokou maximální výdutí: C3: lomené

D. situlovité

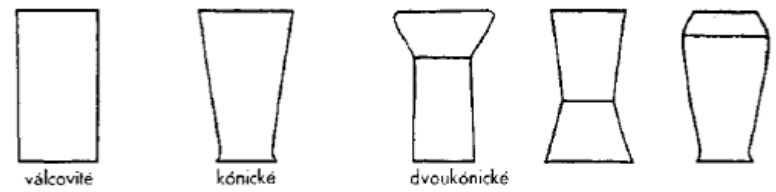

E. válcovité

A. geometrické

tělo nádoby

a) geometrického tvaru

Těla nádob

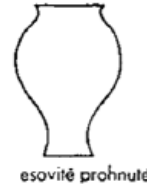
B. baňaté

b) baňaté

C. složené

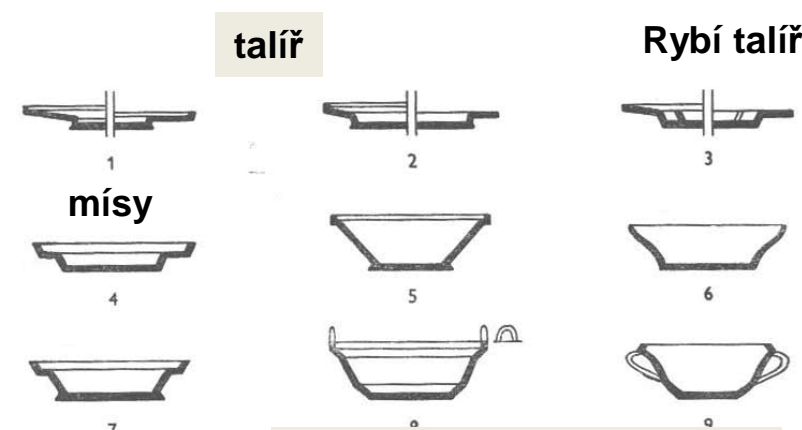
c) složené

Obr. 4. Těla hrnců. Körper der Töpfe.

Scheufler 1972

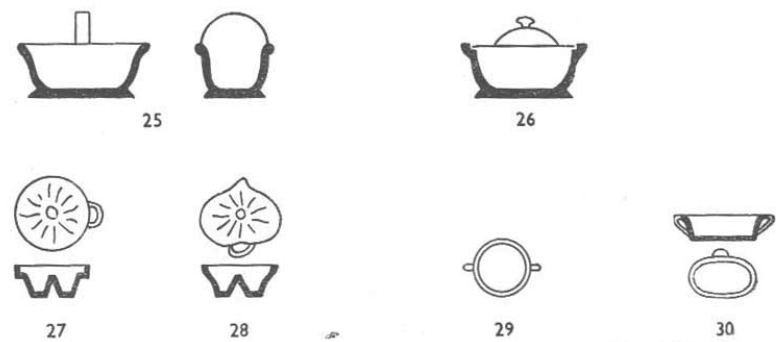
1. Ploché nádoby: talíř, mísa, pánvice, rendlíky, ced'áky, pokličky, ploché formy: jednoduché a sdružené formy
2. Poloduté nádoby: formy na pečivo a pekáče

talíř

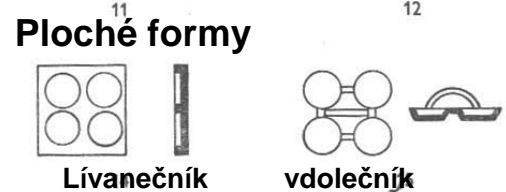
Rybí talíř

Formy na pečivo

pernice: drsné stěny – tření máku

Zadělávací mísa: zadělávačka

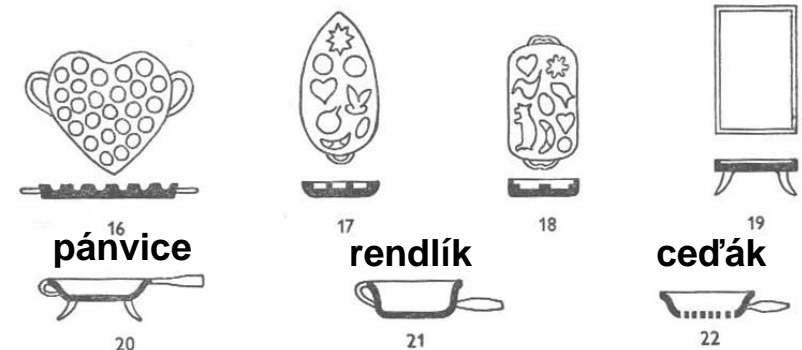
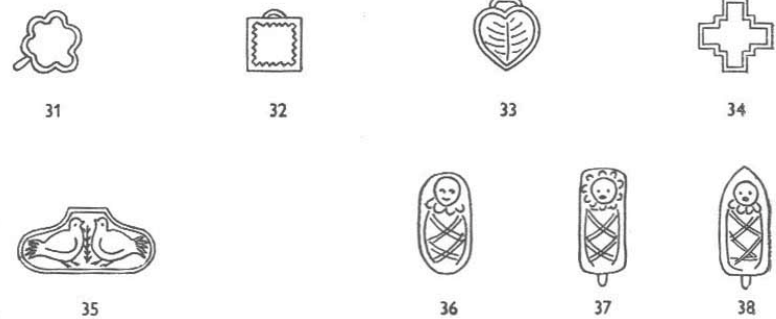

Ploché formy

Lívanečník

vdolečník

Plochá f.: jednoduchá

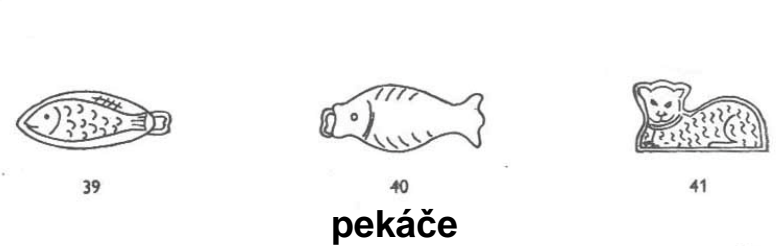

pánvice

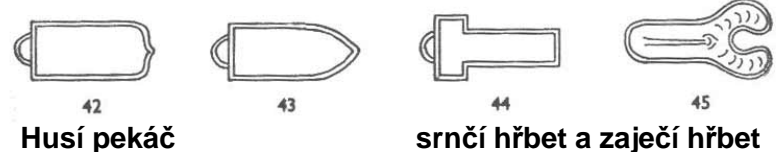
rendlík

ced'ák

pokličky

pekáče

Husí pekáč

srnčí hřbet a zaječí hřbet

polokulovité kuželovité

3. Duté nádobí: hrnec, džbán

Hrnec: válcovitý

hrneček

naběrák

holba

plotňák

vrhlík: na ustávání mléka

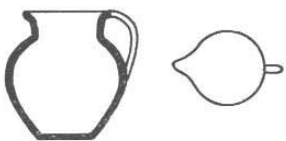
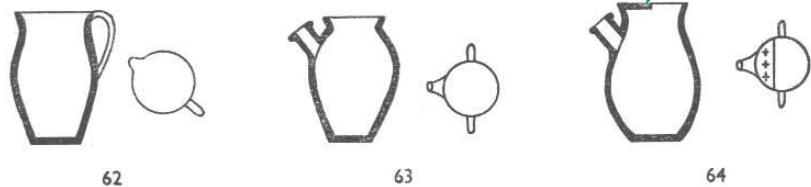

krajáč

mlékáč

šmetaník

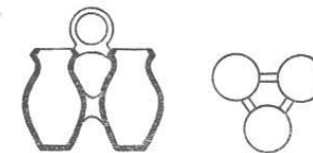
máselník

sádlák

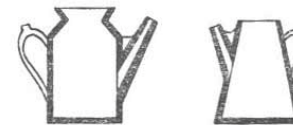

Koutní hrnec:
koutňák

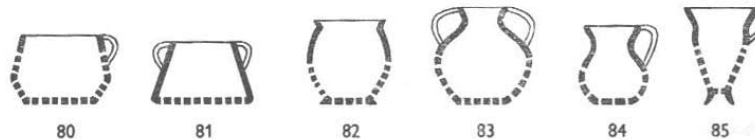
srostlík
dvoják X troják

konvice

ced'ák

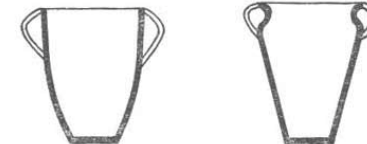
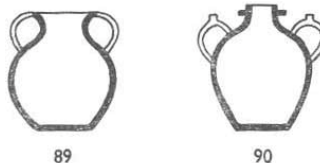
zelák

kvašňák

oct'ák

zásobnice

hrncovitá vrhlíkovitá

Zásobnice
lahvovitá soudkovitá s užším hrdlem

Kropící konev

lahvice

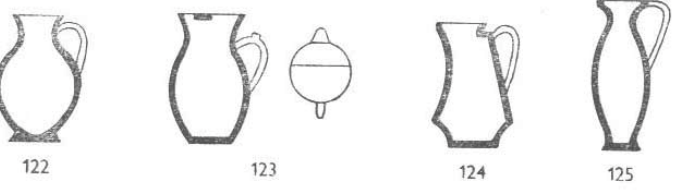
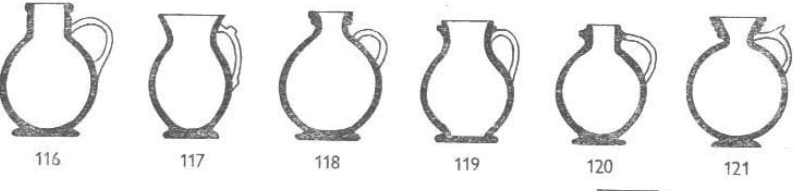
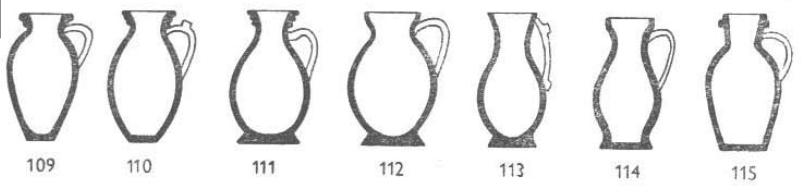
máselnice

**D
Ž
B
Á
N**

CHLADÍCÍ

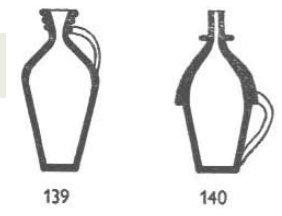

**B
A
Ň
K
Y**

S VÝLEVKOU

BUTELKY

VÁZA

POHÁR

KÁVOVAR

OHŘÍVAČ

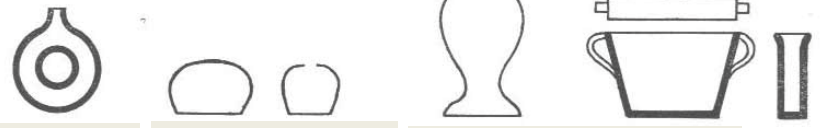

svíčkařské vaničky

ČUTORA

POKLADNIČKY

KLOBOUČNICKÁ FORMA

**svítidla
lucerna svícen**

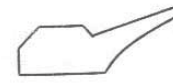
149

150

153

154

155

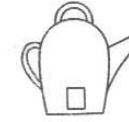
151

152

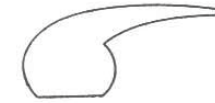
158

159

160

161

vykuřovadlo

162

163

164

165

166

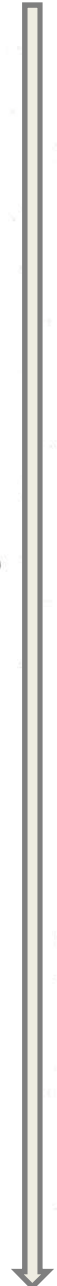

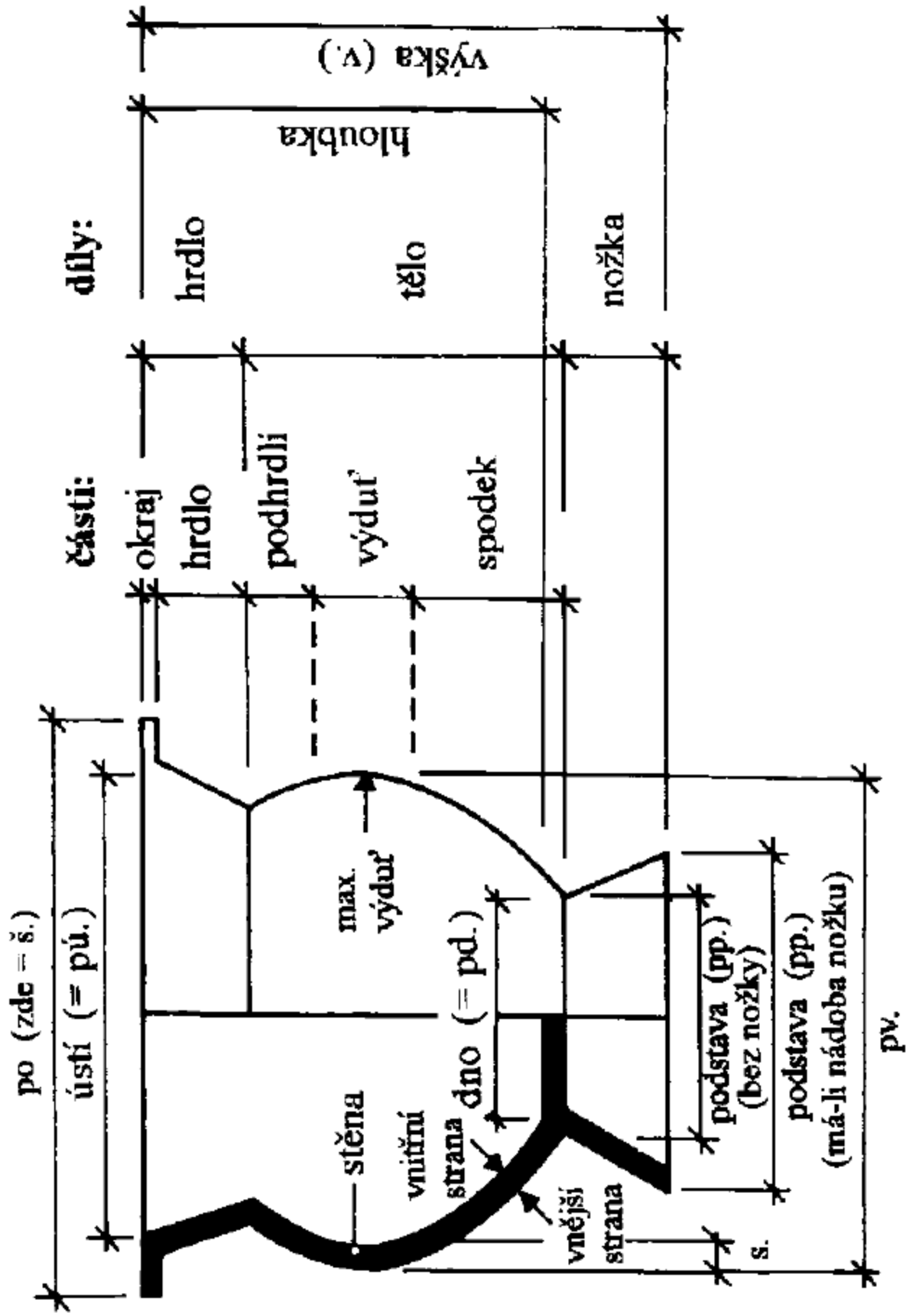
167

Mísa na tření máku: pernice

„včelařská kuřačka“

díly:

hrdlo

tělo

nožka

části:

okraj

hrdlo

podhrdli

výduť

spodek

po (zde = š.)

ústí (= pú.)

max.
výduť

stěna
vnitřní

strana
dno (= pd.)

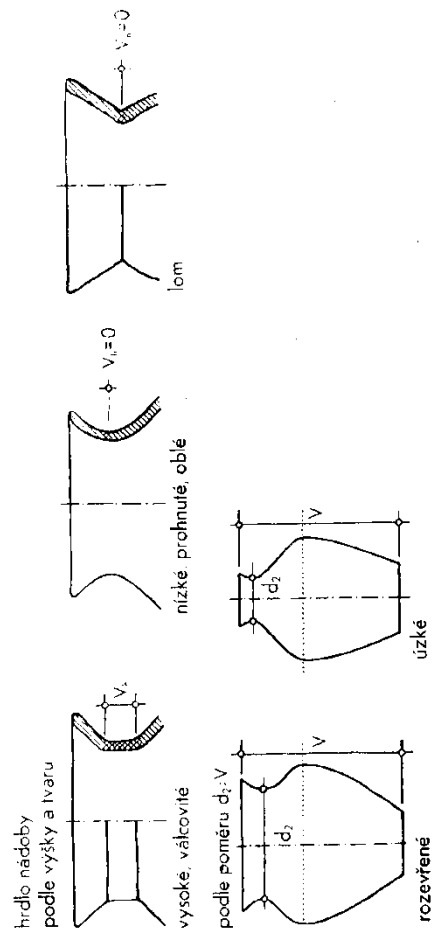
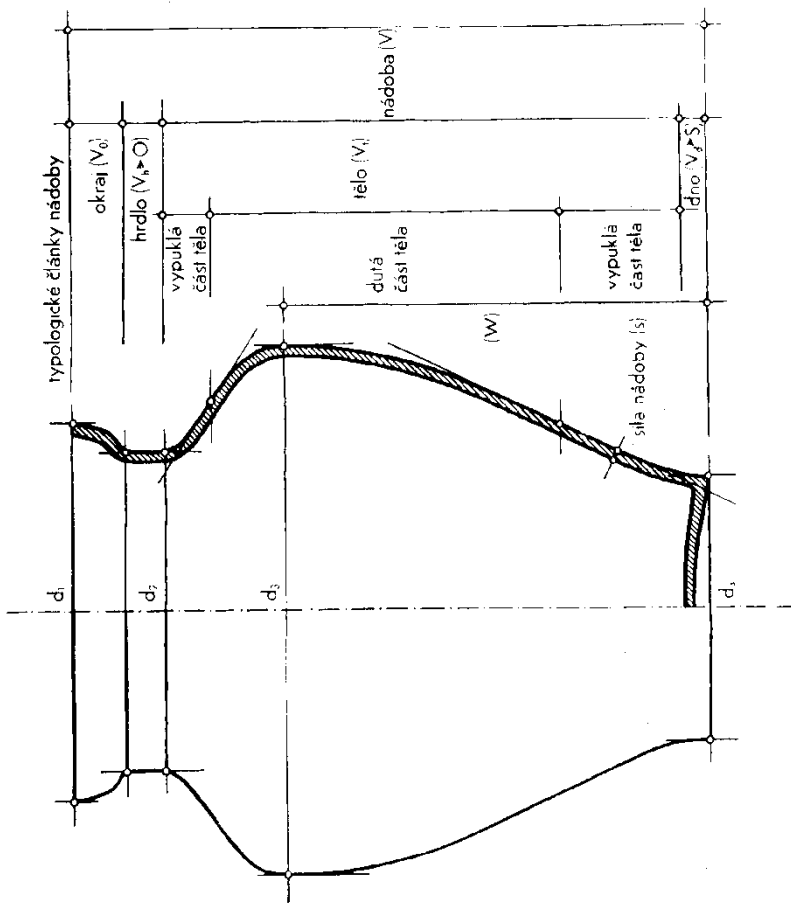
vnější
strana

podstava (pp.)
(bez nožky)

podstava (pp.)
(má-li nádoba nožku)

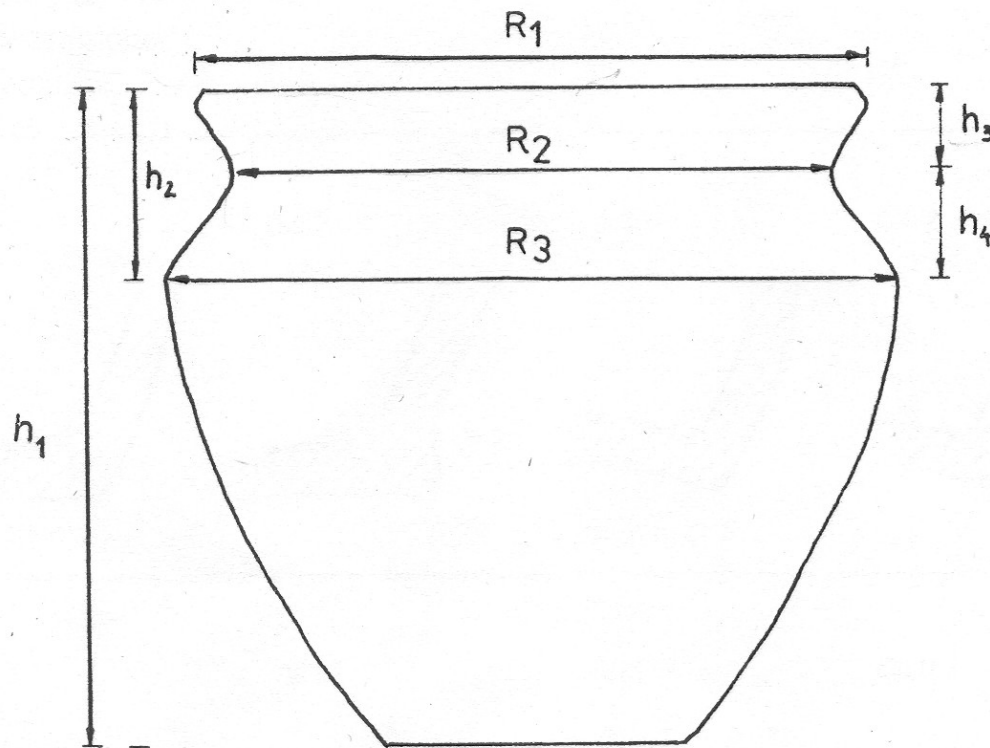
s.

pv.

Obr. 11. Typologie nádob.

Proporční indexy

$$W = h_2/h_1$$

$$w = h_2/r_1$$

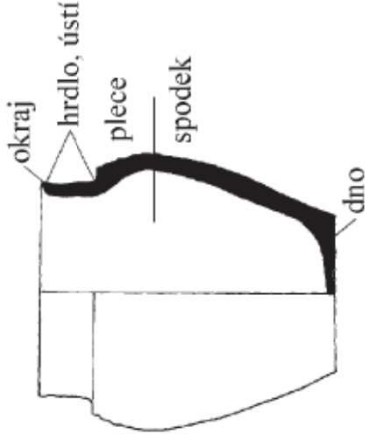
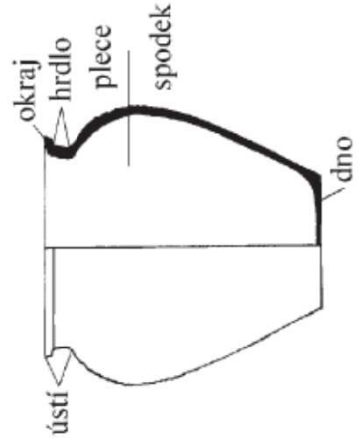
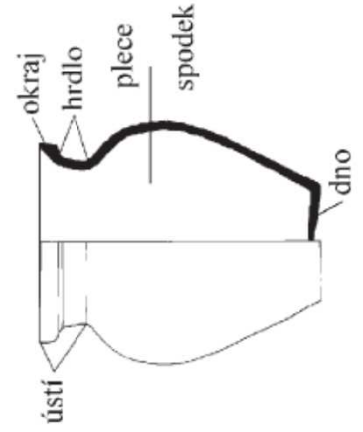
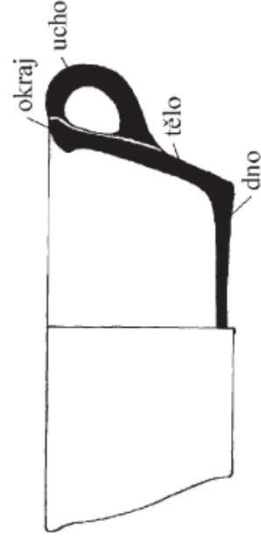
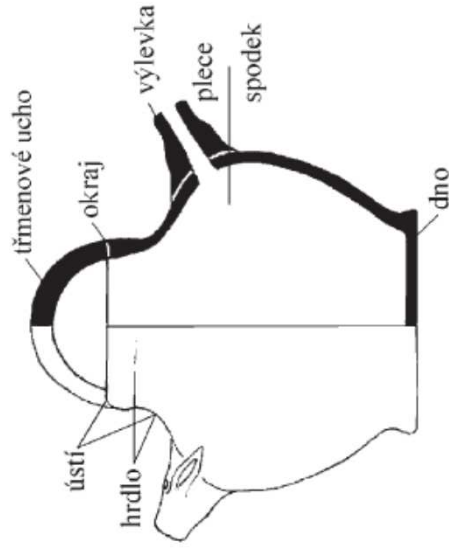
$$S_w = (R_1 - R_2)/h_3$$

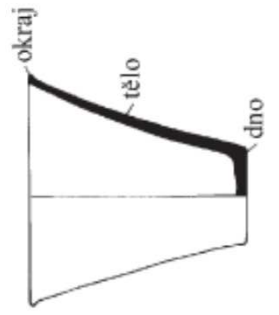
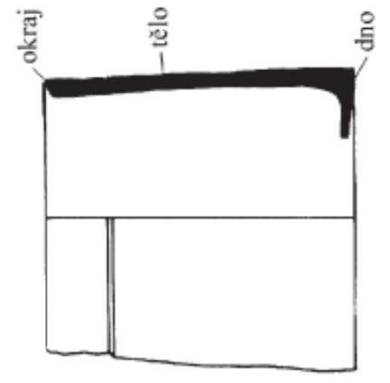
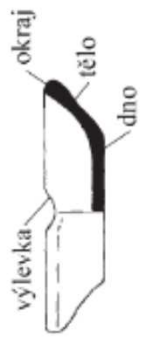
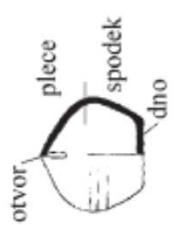
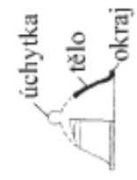
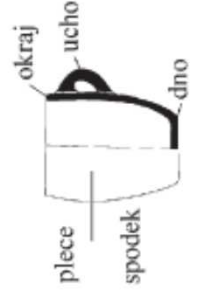
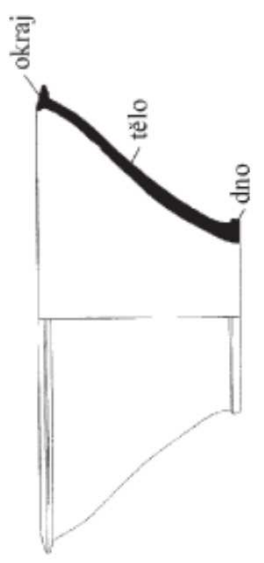
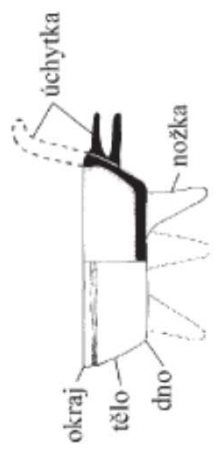
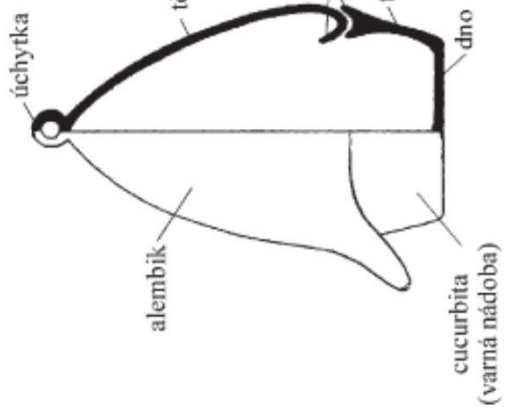
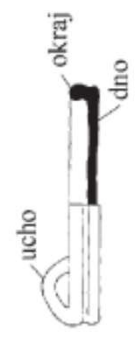
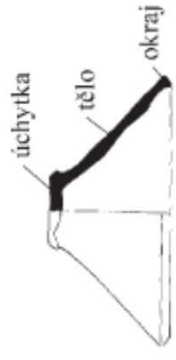
$$B = (R_1 - R_2)/h_4$$

- $H = h_1/R_3$

Vnější linie ústí		01	02	03	04	05	06
	segmentová konkávní						
	esovitá						
	segmentová konvexní						
	přímá						
	esovitá						
	segmentová konvexní						
	přímá dovníř skloněná nebo svislá						
	zvlněná						

Tvar hrdla		01	02	03	04	05
	konkávni					
	lom					
	nálevkovité					
	kuželovité					
	válcovité					

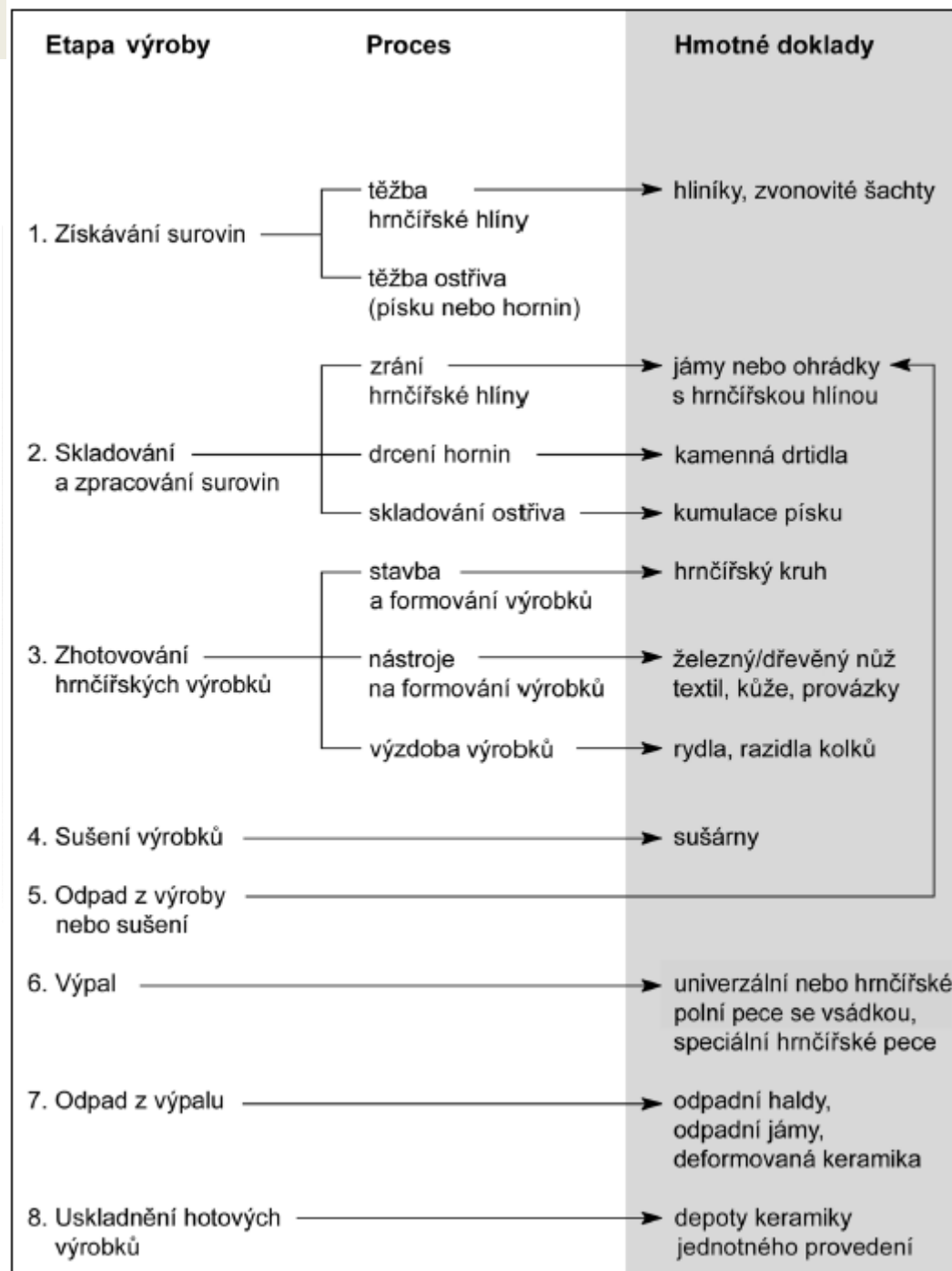
keramická třída	barva	výpal (°)	technologie formování	povrch	engoba (pravá či přezah)	glazura	zrnitost	příměsi	datování	poznámky
100	tmavě šedá-černá	700-900	obtáčení profilující	hladký, zrnka slídy	-	-	střední a hrubá	muskovit jako ostřivo	2. pol. 13.-15. stol.	
101	tmavě šedá-černá	700-900	obtáčení profilující	hladký, zrnka slídy	-	-	střední a hrubá	muskovit slabě	2. pol. 13.-15. stol.	
102	tmavě šedá-černá	700-900	obtáčení profilující	hladký, poslídovaný	-	-	střední a hrubá	muskovit slabě	15. stol.	
103	světle šedá	700-900	obtáčení profilující	hladký, jemně drsný	-	-	střední a hrubá	muskovit	13. stol.	
200	středně a tmavě šedá	700-900	obtáčení profilující	hladký, jemně drsný	-	-	střední a hrubá	piščí ostřivo	13.-14. stol.	
261	černošedý lom, i povrch	700-900	obtáčení částečné i úplné	hladký	-	-	jemný střední	grafit	11.-13. stol.	
106	světle až tmavě šedá	700-900	obtáčení profilující	hladký, jemně drsný	poslídovaný povrch	-	střední a hrubá	muskovit slabě v hmotě	11.-13. stol.	
110	středně až tmavě šedá	700-900	vytáčení profilující	hladký, jemně drsný	-	-	střední a hrubá	muskovit jako ostřivo	2. pol. 15.-17. stol.	

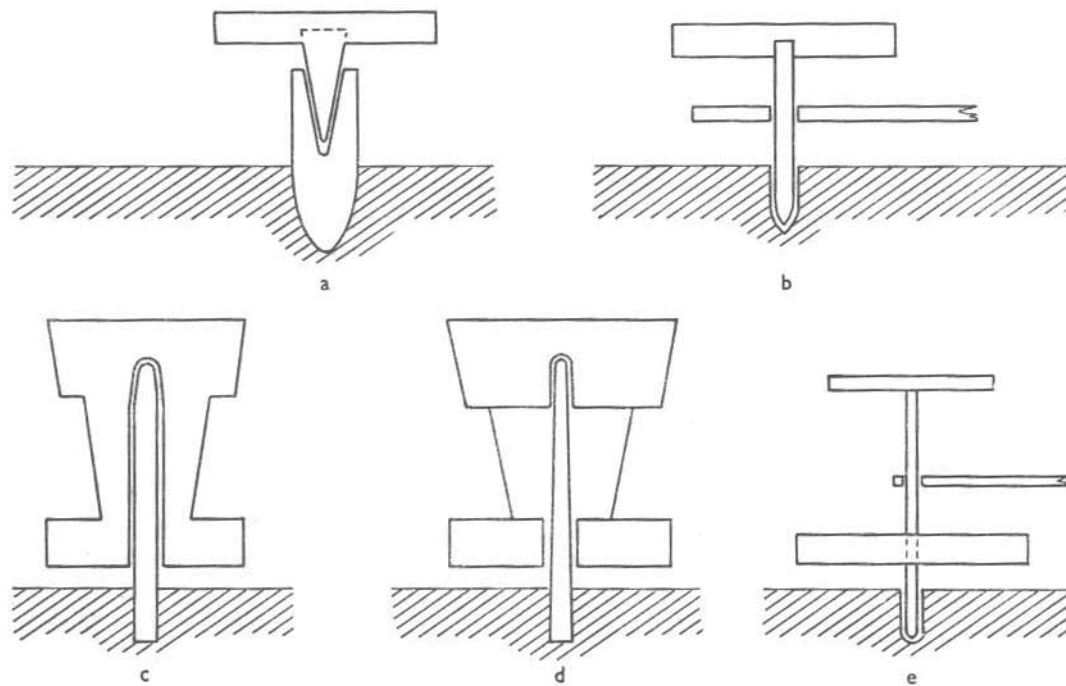

Schéma hrnčířského výrobního procesu

Volf, M., 2006 X Varadzin, L. 2010

proces	stadium procesu	doložitelnost v archeolog. situacích	archeologický doklad
získávání surovin	voda	ne	
	dřevo	ano	uhlíky a popel ve vypal. zařízení
	hrnčířská hlína	ano	doklady těžby (hliníky)
	ostřívo	ano	těžba písku (exploatační jámy)
skladování surovin		ano	deponie v jámách
			deponie na haldách
úprava a příprava surovin		ne	
výroba nádob	obtáčení	ano	hrnčířské nástroje-čepele
	vytáčení	ano	hrnčířské nástroje-čepele
			relikty hrnčířského kruhu
	výroba kachlů	ano	nálezy kadlubů (forem)
výzdoba nádob	plastická výzdoba	ano	nálezy radélek, kolků
sušení	sušení pod otevřeným nebem	ne	
	sušení v peci	ano	vysoušecí pece
malování	hlinka na malování nádob	ne	
glazování	suroviny vhodné k výr. glazur	ne	
výpal	vypalovací zařízení	ano	hrnčířské pece
vynedávání nádob z pece	zacházení s výr. odpadem	ano	deponie výr. zmetků (střepiště)

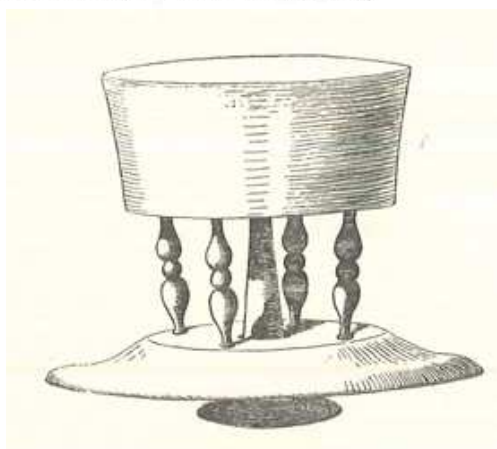

Hrnčířské kruhy
Schéma ručního hrnčířského kruhu (a, b), blokového kruhu (c), příčkového kruhu (d) a rychlotočivého kruhu (e)

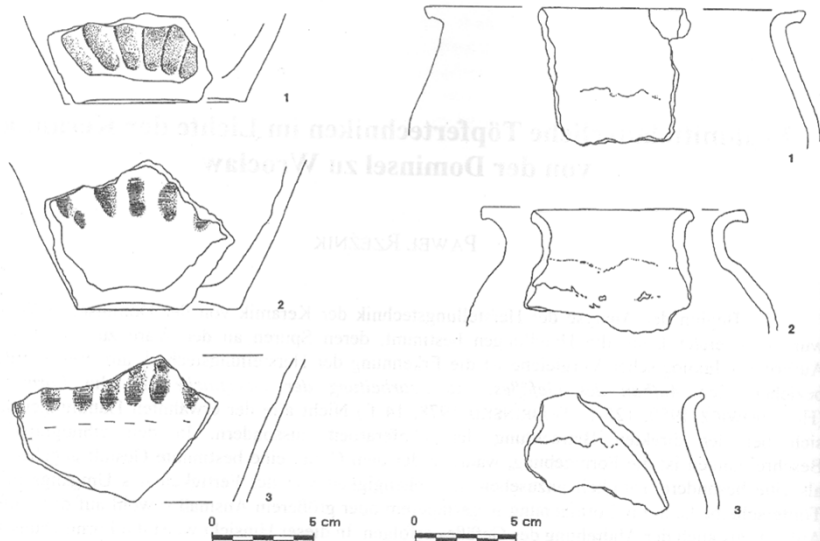

Hrnčířský kruh Karla Šustka, Kunovice 409, foto J. Pešek, 1967 http://na.nulk.cz/1969/2/2_014.jpg

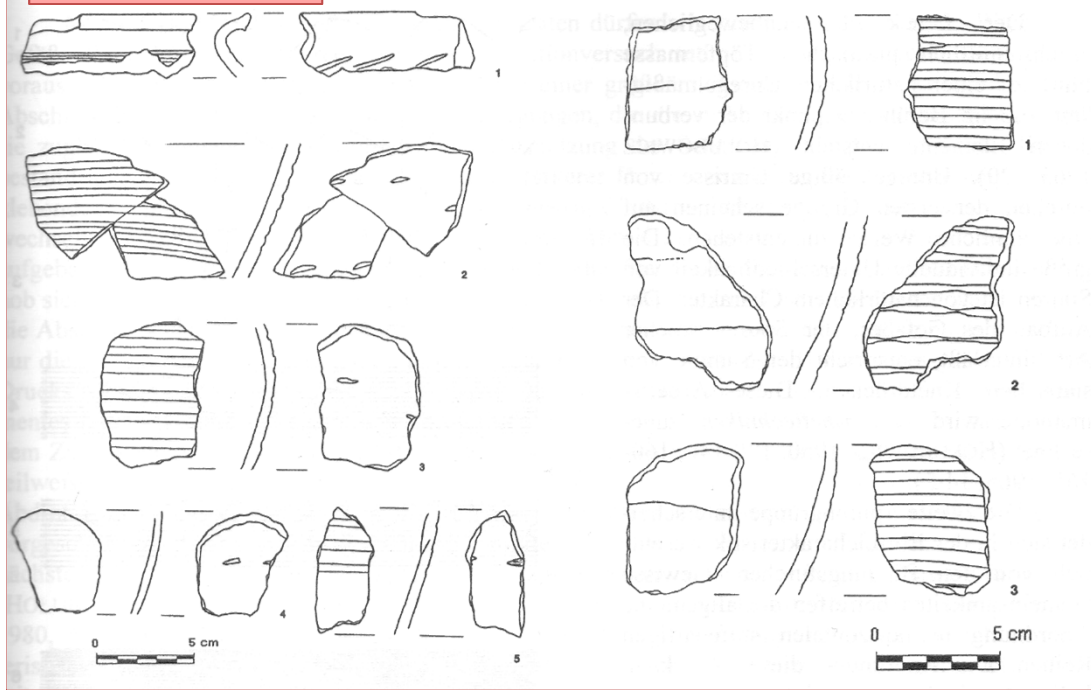

Obr. 1 Hrnčířský kruh příčkové konstrukce (Černohorský 1941, 20)

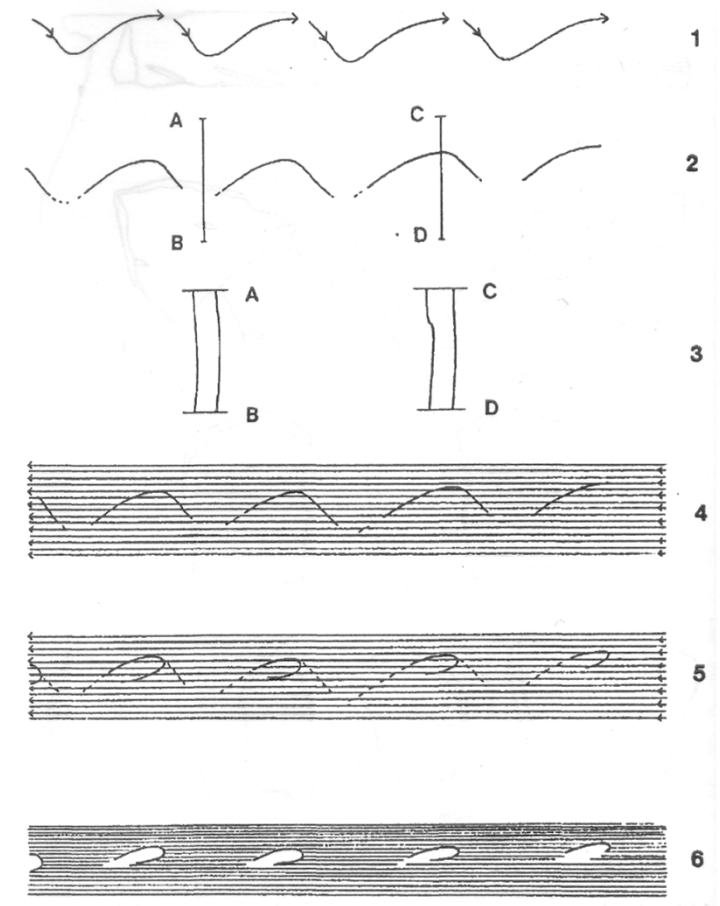
modelace nádob otisky prstů

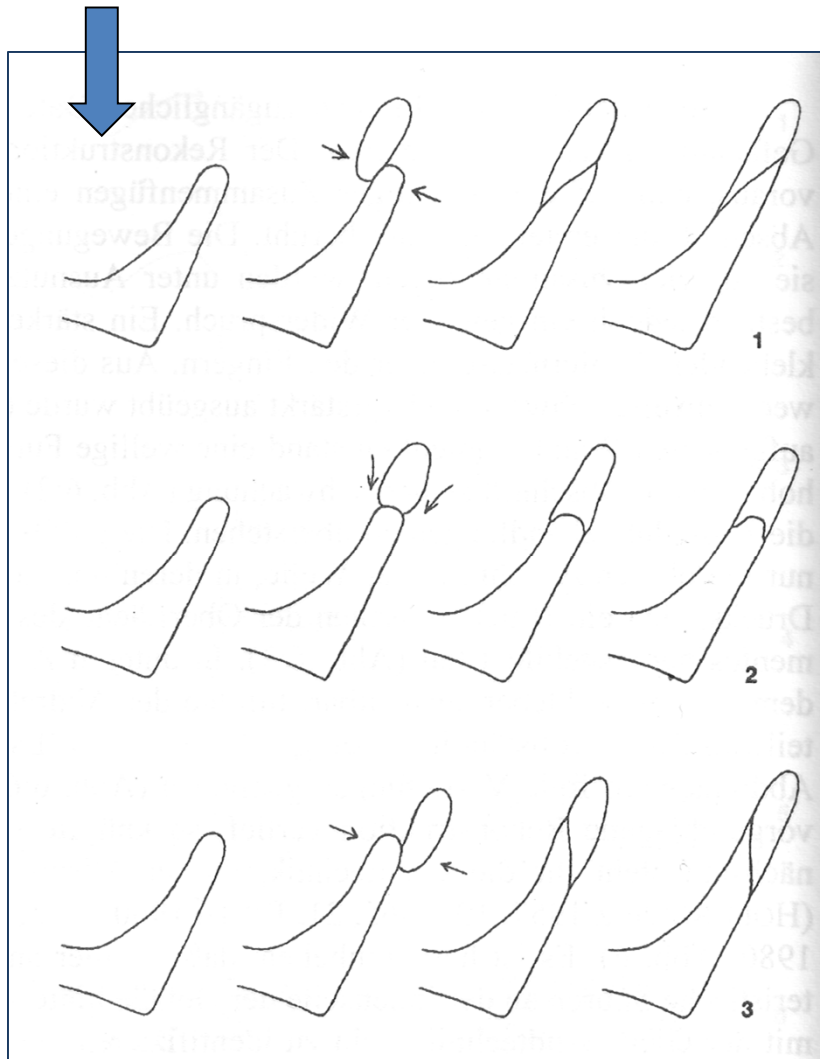
stopy hnětení

stopy spojování technikou „krátkého skluzu“ - tzv. slzy spojování v průběhu rotace

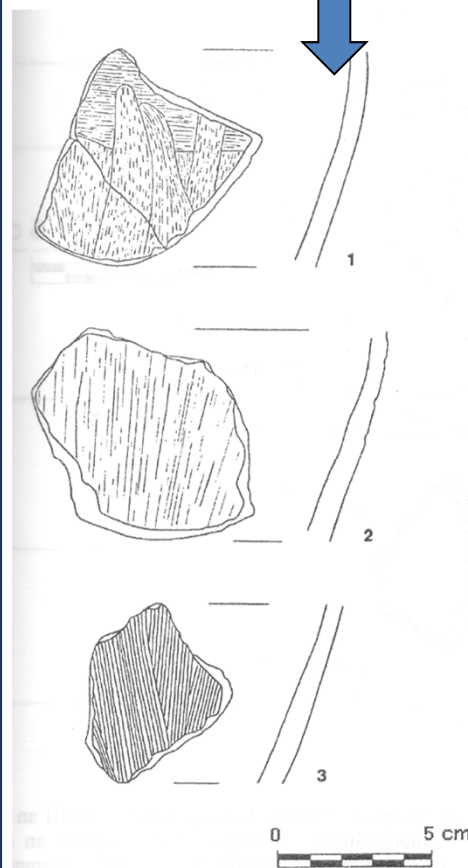

Spojování válků (pásků) v průřezu

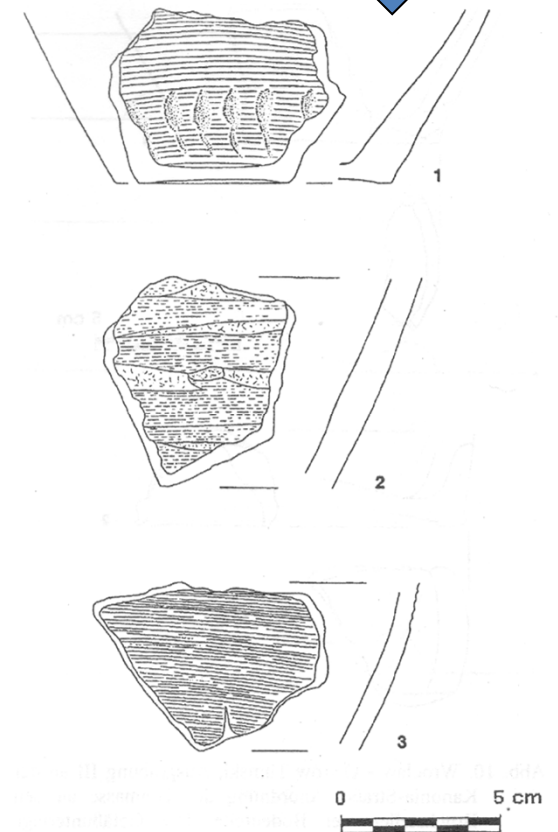

Vnitřní strana nádob

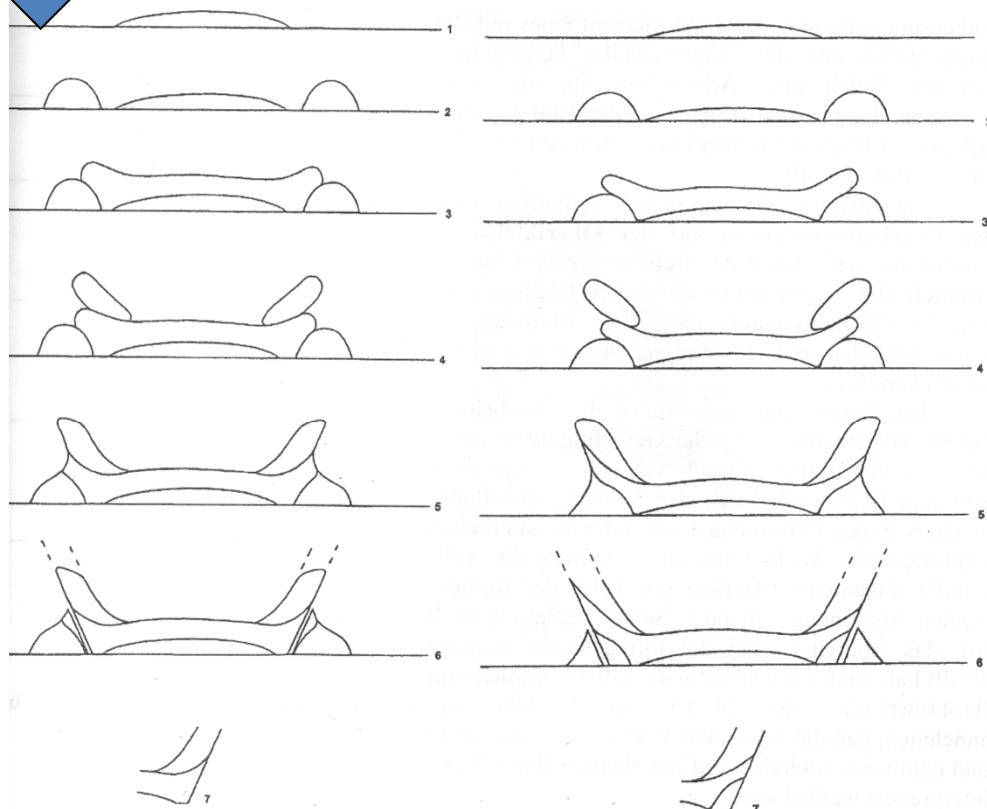
stopy hlazení

stopy obtáčení

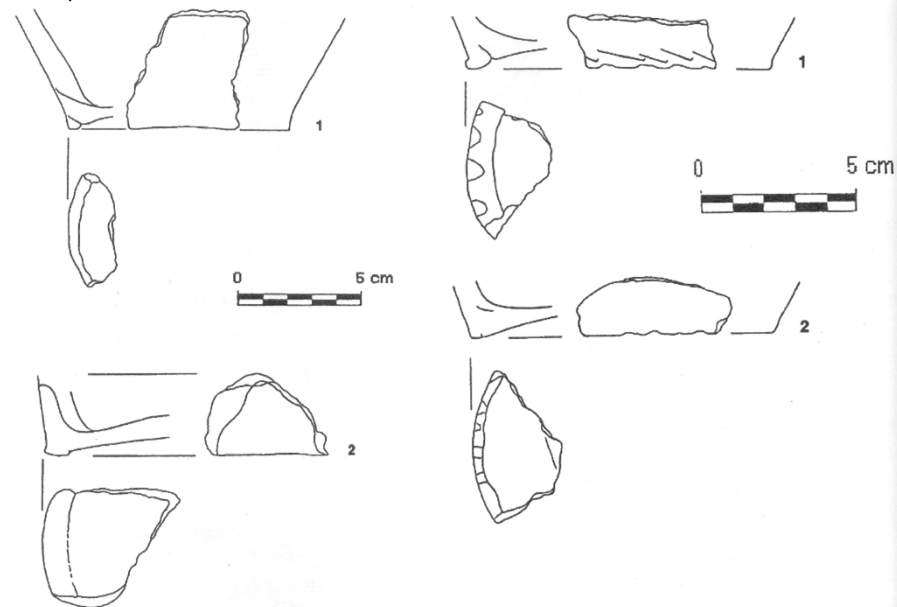

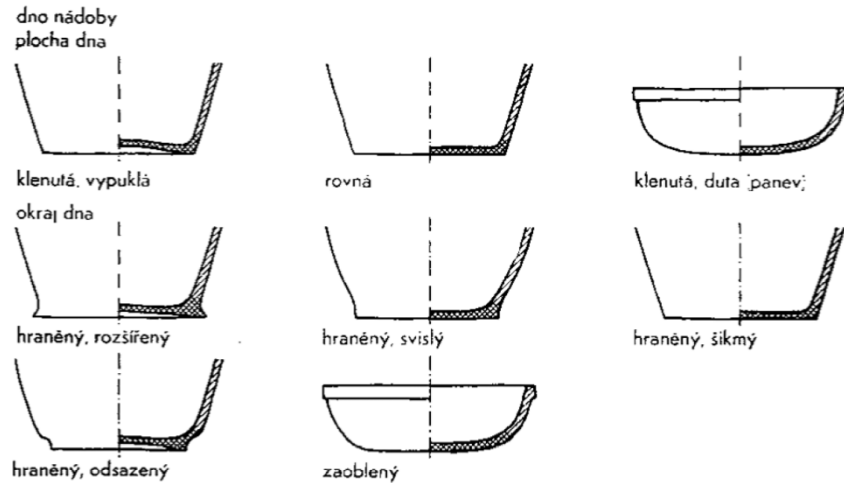
Postup formování spodní části nádoby

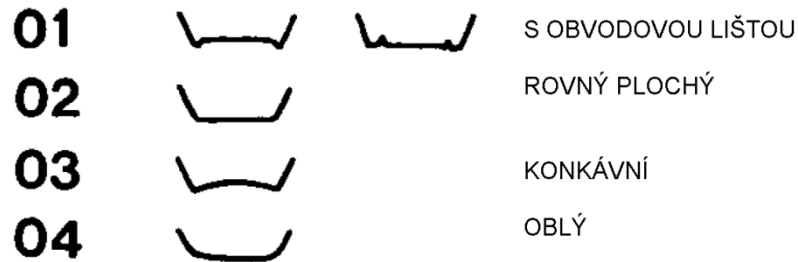
Formování spodní části nádoby ze tří prvků
– vnějšího prstence,
– kotouče dna a
– nasazení stěny ; dole stopy v řezu spodku nádoby

stopy formování spodní části nádoby v řezu

Nekuda – Reichertová 1968, 54, 12

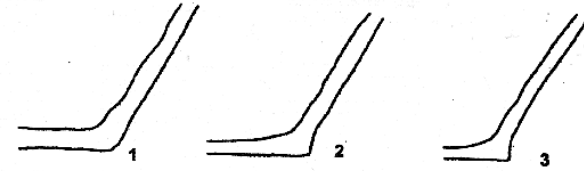
Zápotocký 1978

Reichertová 1965

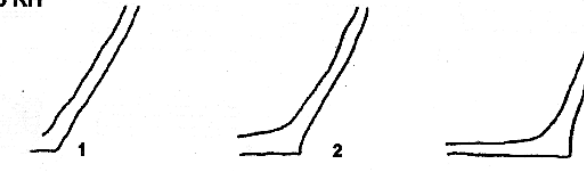
dna

1. plochá
2. vyhlazená
3. s okrajovou lištou
4. se zdůrazněnou patou
5. prodlouženou v nožku

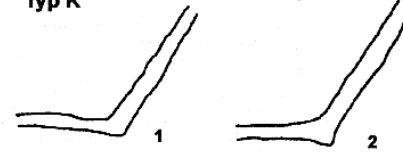
Typ RO

Typ RH

Typ K

Dna						
Skupina	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta
01	01.01	01.02	01.03	01.04	02.01	02.02
	02.03	03.01	03.02	03.03	04.01	04.02
	04.03					
				Procházka 2007		

DNO

PLOCHA DNA: KONVEXNÍ x ROVNÉ x KONKÁVNÍ

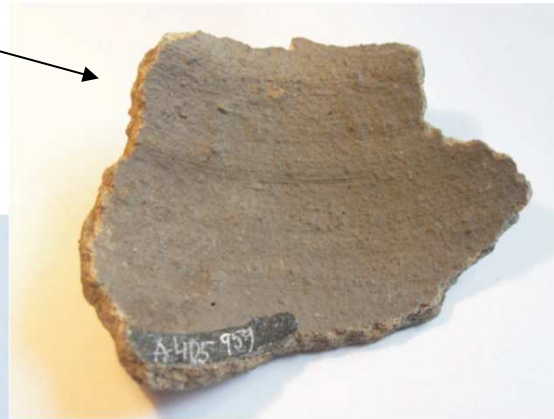
Formování okraje dna: (primárně – hraněný; výjimka zaoblený!!!)

1. Šikmý
2. Svislý
3. Rozšířený (zaoblený X hraněný X ostrý)
4. Odsazený

Dno

Hladké nebo drsné – stopy podšýpky nebo dřevěné podložky
Lasturovitě nebo příčně zvrásněná: odříznutá z plochy kruhu
strunou, drátem nebo nožem

Ruční kruh: obtáčení

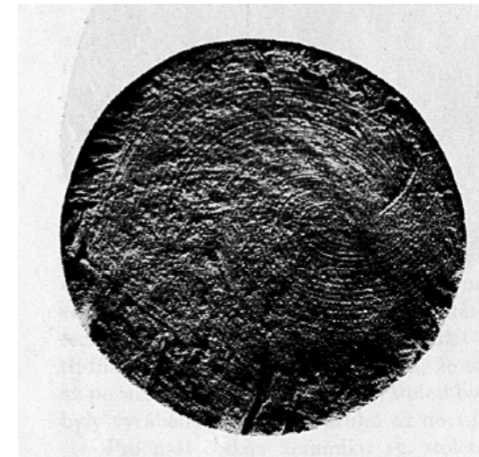

podšýpka

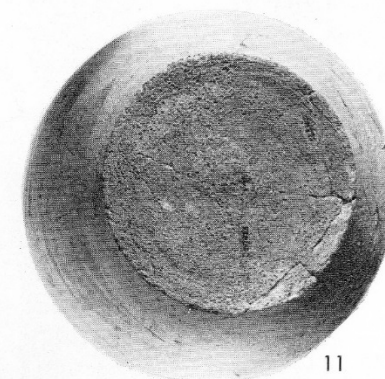
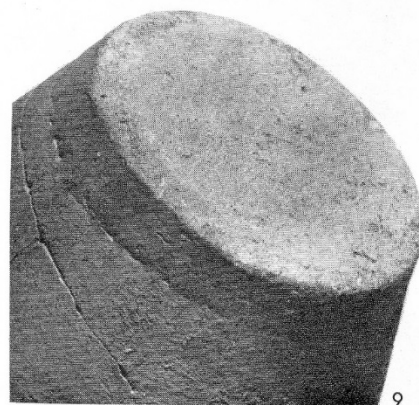
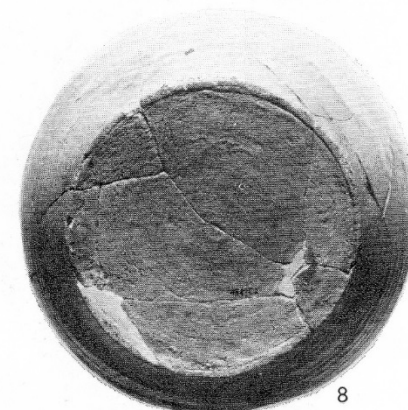
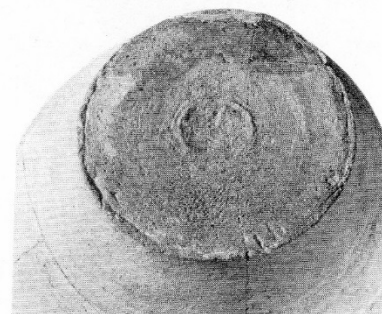
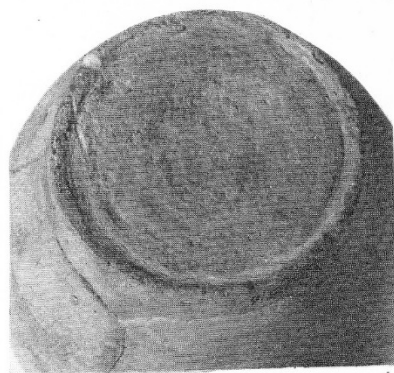
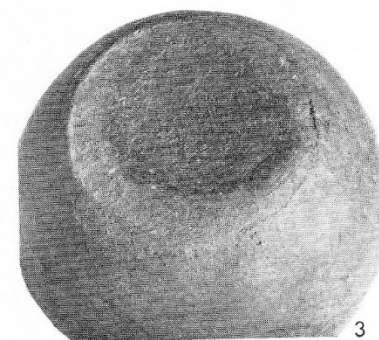
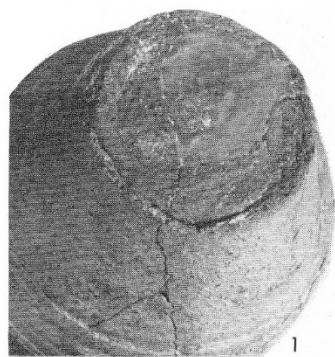
→ Výroba obtáčení nebo vytáčení

Nožní (rychle rotující) kruh: vytáčení

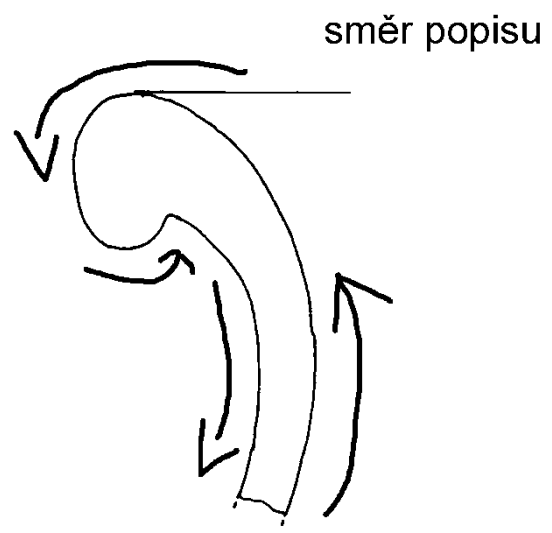

Dna s podsýpkou a značkou

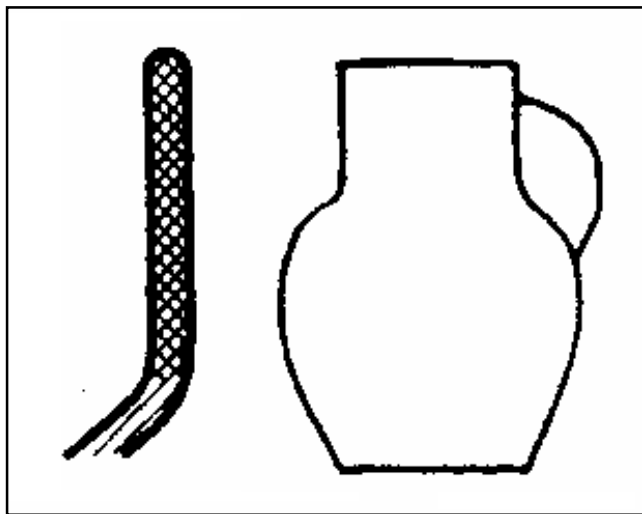
13. století

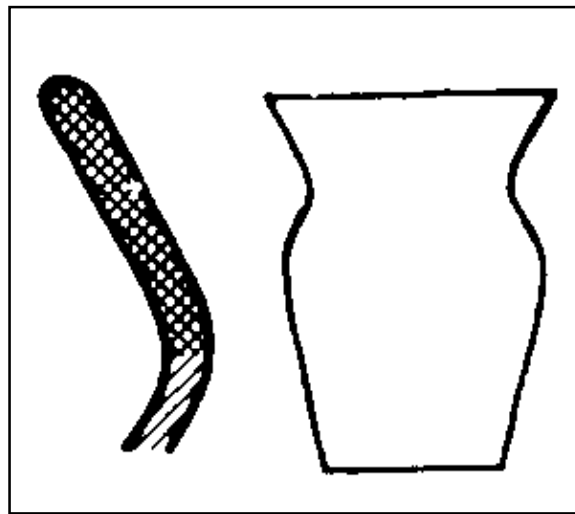
OKRAJ

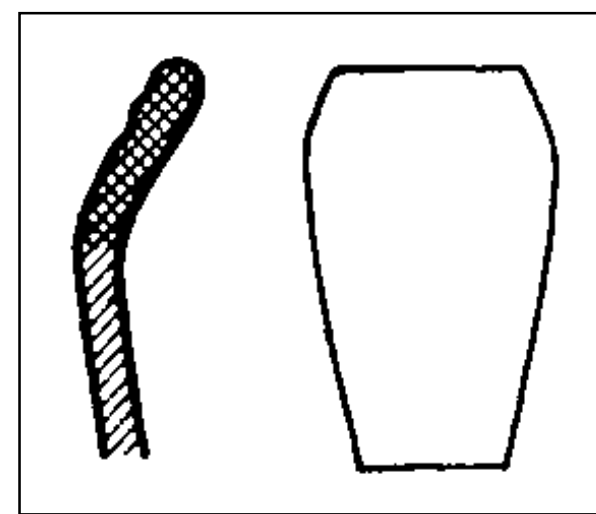
TVAROVÁNÍ OKRAJE NÁDOBY

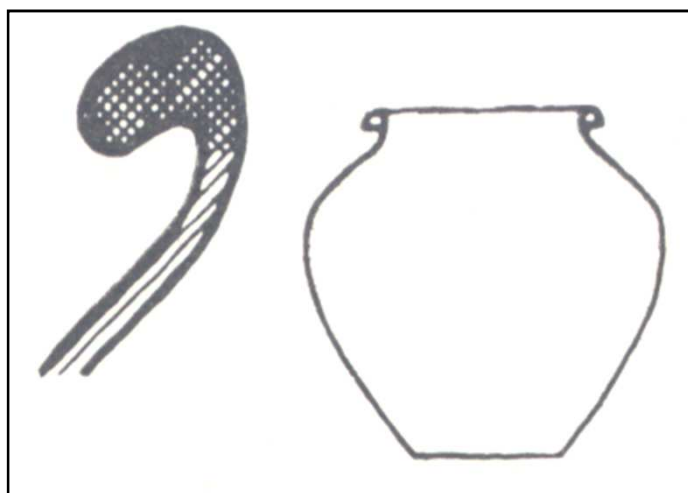
SVISLÝ

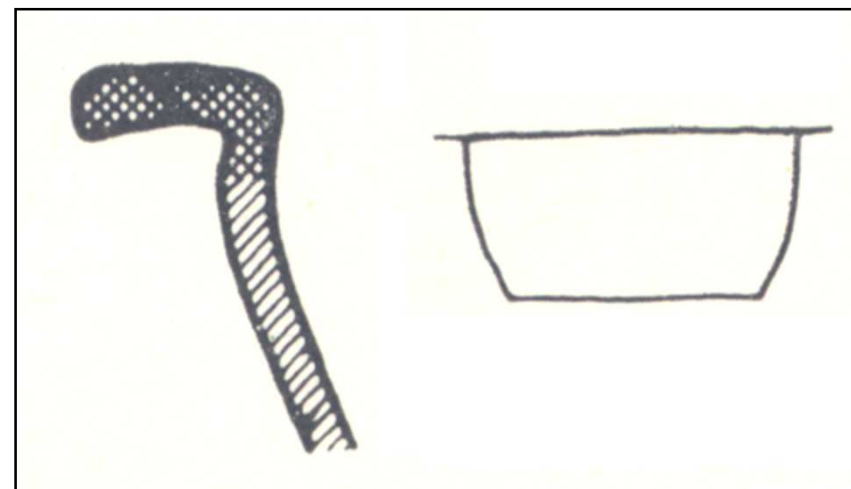
ŠIKMÝ VNĚ

ŠIKMÝ DOVNITŘ

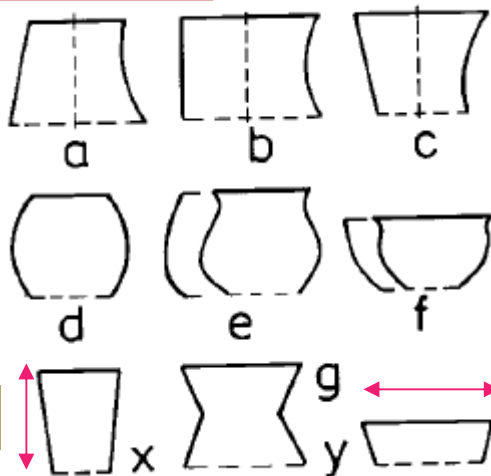
OVALENÝ

VODOROVNÝ

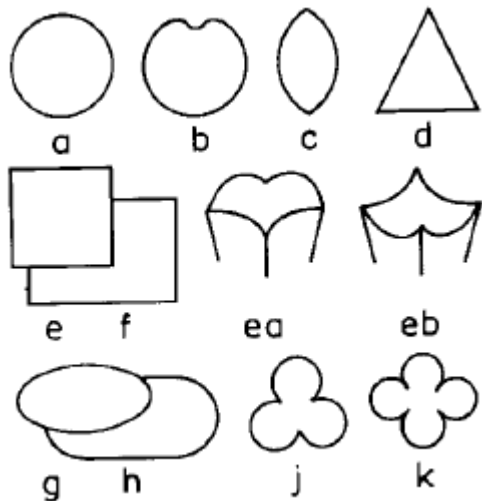
Sklenář, archeologický slovník 3

Tvar hrdla

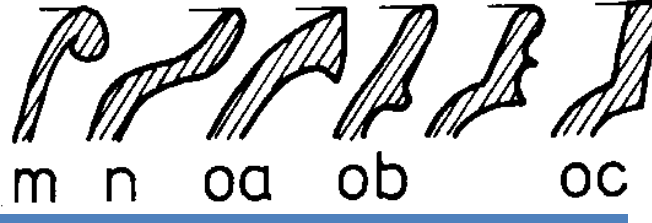
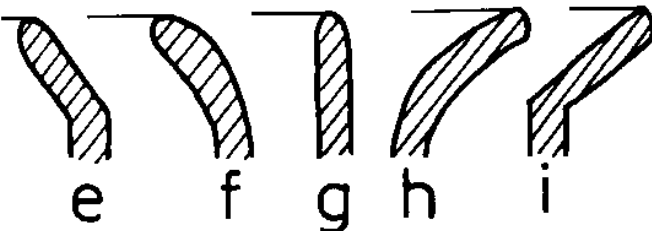

- a. Kuželovité +- prohnuté
- b. Válcovité
- c. Nálevkovité
- d. Soudkovité
- e. Hruškovité
- f. kalichovité

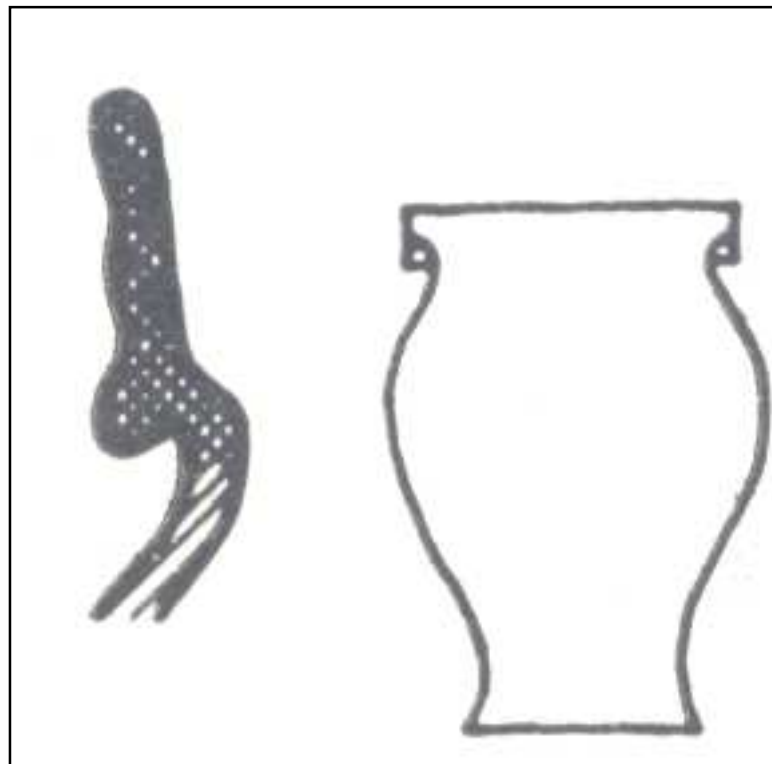
Tvar ústí

- a. jednoduchý
- b. zesílený – zduřelý, ovalený
 - ba: zevně
 - bb: zevnitř
 - bc: oboustranně
- c. kyjovitý
- d. vodorovně vklopený
- e. šikmo vklopený
- f. zatažený
- g. kolmý
- h. vyhnutý
- i. šikmo vklopený
- j. vodorovně vyklopený
 - ja: hraněný
 - jb: klenutý
 - jc: prohnutý
- k: přehnutý
- l: přehnutý
- m: zavinutý
- n: kalichovitý
 - oa: římsovítý
 - ob: okružní – límcovitý okraj
 - oc: okružní ploché

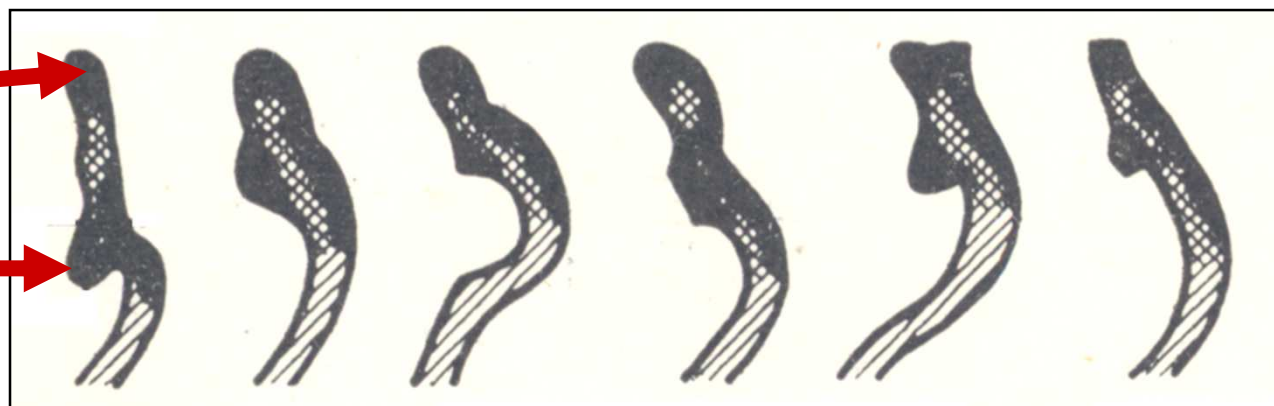
S OKRUŽÍM

Ukončení okruží

horní

dolní

Rozdělení podle M.Zápotockého

H' - OKRAJE HRNCŮ, POHÁRŮ, ZÁSOBNIC:

1 jednoduché:

11¹ 112¹
 12¹ 122¹
 13¹ 14¹ 142¹ 15¹ 16¹

2 římsovitě: zásobnice:
 21¹ 23¹ 25¹
 22¹ 222¹ 223¹ kalichovitě 26¹

3 vytažené a okruží s vnitřním prožlabením:

31¹ 312¹ 313¹ 315¹ 316¹
 32¹ 323¹
 34¹ 342¹ 343¹ 344¹ 345¹ 346¹
 35¹ 352¹ 353¹ 354¹ 355¹
 36¹ 356¹ pozdní: 357¹
 37¹ 372¹ 373¹ 374¹ 357¹
 38¹ 382¹ 385¹ 386¹ 387¹
 39¹ pozdní 391¹ 392¹ 393¹ 394¹

4 ovalené s vnitřním prožlabením:

41¹ 412¹
 42¹ 422¹ 423¹
 43¹ 432¹ 44¹ 444¹

5 okruží:

51¹ 512¹ 513¹
 52¹ 522¹ 523¹
 53¹ 535¹ 536¹ 524¹
 54¹ 542¹ 543¹
 55¹ 552¹ pozdní: 59¹

6 přehnuté ostré:

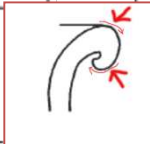
61¹ 612¹ 615¹
 62¹ 622¹
 63¹ 632¹ 633¹

7 přehnuté oblé: pozdní:

71¹ 712¹ 713¹ 715¹ 716¹ 717¹
 72¹ 722¹ 723¹
 73¹ 732¹ 733¹ 735¹

8 zavínuté, kyjovité:

81¹ 812¹
 82¹ 822¹
 83¹ 832¹ 833¹ 835¹ 836¹
 84¹ 842¹
 85¹ 852¹ 853¹

D' - OKRAJE DŽBÁNŮ:

1 jednoduché

11¹ 12¹
 13¹ 14¹

2

21¹ 212¹
 22¹ 222¹ 225¹
 23¹ 232¹

3

31¹ 312¹

4 kalichovitě

41¹ 412¹ 415¹

5 okruží s lištou

51¹ 512¹ 515¹ 56¹ 57¹
 52¹ 522¹ 523¹
 53¹ 532¹ 533¹ 535¹ 538¹
 54¹ 542¹ 55¹ 552¹ 555¹ 558¹
 61¹

M' - OKRAJE MÍŠ:

1 vodorovné ploché

11¹

2 vodorovné obloukovité

21¹ 212¹
 22¹ 222¹ 223¹ 224¹ 228¹
 23¹ 232¹ 233¹

3

31¹ 312¹
 32¹ 322¹ 323¹ 39¹

4 ovalené

41¹ 42¹

5

51¹ 52¹

6 **7** **8**

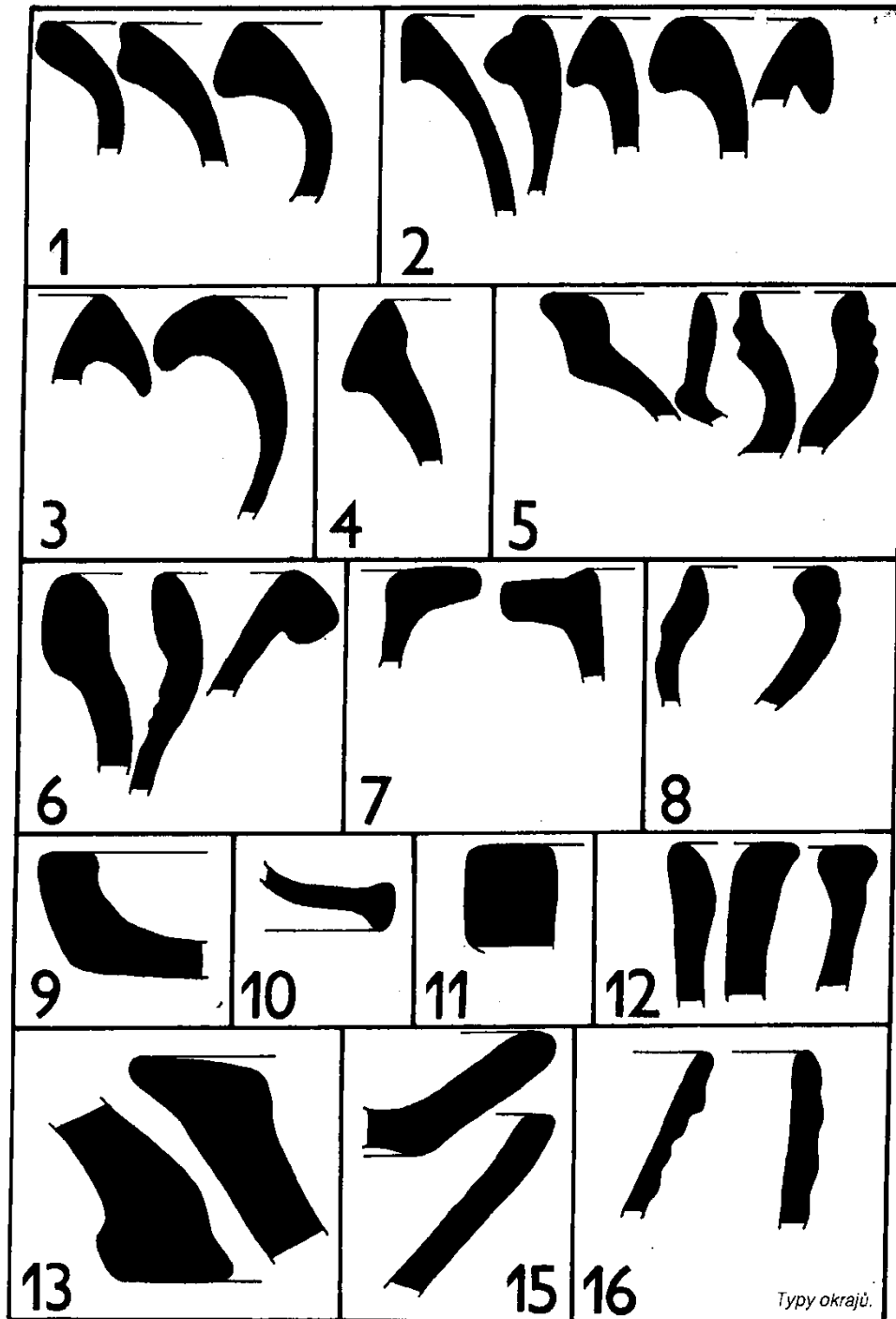
61¹ 71¹ 81¹

P' - OKRAJE PÁNVI:

11¹ 12¹ 13¹ 21¹ 22¹
 31¹ 32¹ 41¹ 51¹

T' - OKRAJE TALÍŘŮ: 11¹
 pozdní:

Pk' - OKRAJE POKLIC: 11¹ 12¹ 13¹ 21¹ 22¹ 23¹ 31¹ 32¹ 41¹

- 00 - zvláštní
- 01 - vně vyhnutý
- 02 - vně vyhnutý, rozšířený a podseknutý nebo podžlabený
- 03 - přehnutý
- 04 - vně vyhnutý a oboustranně rozšířený
- 05 - vně vyhnutý a svisle vytažený
- 06 - ovalený
- 07 - vodorovně rozšířený
- 08 - zatažený
- 09 - vodorovně seříznutý plochých poklic
- 10 - rozšířený zvonovitých poklic
- 11 - rozšířený zásobnic
- 12 - rozšířený nádobkových kachlů
- 13 - hráněný nálevek
- 14 - prostě seříznutý prejzů, dlaždic, tašek a cihel
- 15 - svislý nebo šikmý a zaobleně ukončený
- 16 - šikmý nebo svislý pohárů, džbánů a misek

PROCHÁZKA 2007

Hrnce	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta
Skupina	01	02	03	04	05	06	07
01	01.01	02.01	03.01	03.02	04.01	05.01	
-okraj zaoblený, nezesílený							
-ústí segmentovitě nebo přímo vyhnuté							
02	01.01	01.02	02.01	02.03	03.01	04.01	05.01
-okraj zaoblený, zesílený							
-ústí segmentově nebo přímo vyhnuté	06.01						
03	01.01	01.02					
-okraj zaoblený, zúžený							
-ústí kalichovitě							
04	01.01	02.01	03.01	04.01	05.01	06.01	07.01
-okraj svisle až nálevkovitě seříznutý, zesílený							
	08.01	09.01	10.01	11.01	12.01	13.01	14.01
	15.01						
05	01.01	01.02	02.01	02.02	03.01	03.02	
-okraj svisle až nálevkovitě seříznutý, zevnitř nebo oboustranně prožlabený, lehce šikmo, protažený,							
							protahování dosahuje méně než 5 mm (měřeno zevnitř), vyšší jedince řadíme do skupin 22,23
06	01.01	01.02	02.01	03.01	04.01	04.02	
okraj kuželovitě seříznutý, směrem nahoru nezesílený							

ZAOBLENÝ NEZESÍLENÝ

ZAOBLENÝ ZESÍLENÝ

ZAOBLENÝ ZÚŽENÝ

OKRAJ SVISLE AŽ NÁLEVKOVITĚ SEŘÍZNUTÝ, ZESÍLENÝ

OKRAJ SVISLE AŽ NÁLEVKOVITĚ SEŘÍZNUTÝ, ZE VNITŘ NEBO OBOUSTRANĚ PROŽLABENÝ v_s ≤ 5 mm

OKRAJ KUŽELOVITĚ SEŘÍZNUTÝ, SMĚREM NAHORU NEZESÍLENÝ

Obr. 11. Okraje hrců.
Topfränder.

Skupina	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta
07	01.01	01.02	02.01	03.01	03.02	04.01	05.01
-okraj kuželovitě seříznutý, směrem nahoru zesílený							
	06.01	07.01	08.01				
							
08	01.01						
-okraj různě seříznutý, obvykle rozšířený -ústí vodorovně vyložené, zevnitř prožlabené							
09	01.01	01.02	02.01	03.01	04.01	05.01	06.01
-okraj svisle až nálevkovitě seříznutý, nepodžlabený -ústí směrem vzhůru zesílené							
	07.01	08.01					
							
10	01.01	01.02	02.01	03.01	04.01	05.01	06.01
-okraj svisle až kuželovitě seříznutý, lehce podříznutý až podžlabený (střechovitý) -ústí směrem vzhůru zesílené							
	07.01						
							
11	01.01	02.01	03.01	04.01			
-okraj svisle až kuželovitě zesílený, výrazně podříznutý až podžlabený (střechovitý) -ústí směrem vzhůru zesílené							
12	01.01	02.01	03.01				
-okraj přehnutý, lehce podžlabený -ústí směrem vzhůru zesílené							

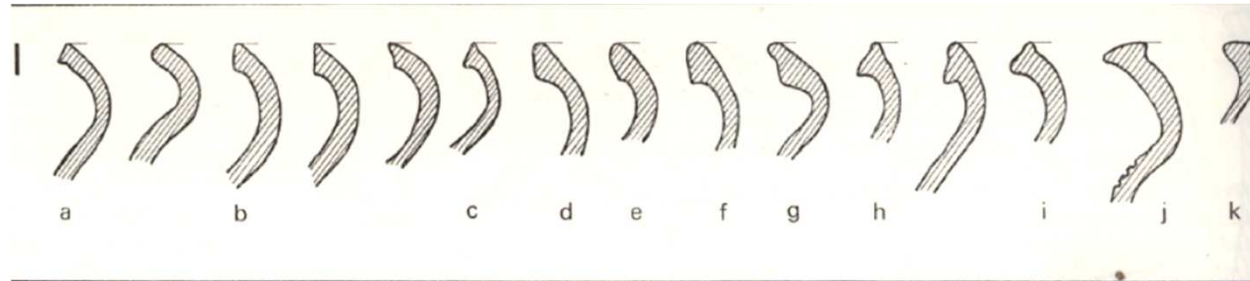
OKRAJ KUŽELOVITĚ SEŘÍZNUTÝ, SMĚREM NAHORU ZESÍLENÝ

Skupina	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta
13	01.01						
-okraj přehnutý, výrazně podžlabený							
-ústi směrem vzhůru zesílené							
14	01.01	02.01	03.01	04.01			
-okraj výrazně přehnutý							
-ústi nezesílené							
15	01.01						
-okraj zavlnitý							
-ústi mírně zesílené							
16	01.01	02.01	03.01				
-okraj vodorovně seřiznutý s prožlabením							
-ústi přímo šikmo vyhnuté							
17	01.01	02.01					
-okraj vodorovně seřiznutý, zesílený							
-ústi přímo šikmo vyhnuté							
18	01.01	02.01	03.01	04.01			
-okraj ovalený - náhle, palicovitě zesílený, zaoblený							
19	01.01	01.02	01.03	02.01	02.02	02.03	02.04
-okraj svisle nebo kuželovitě seřiznutý, nahoru vytažený, vespod podžlabený; sklon svislý nebo kuželovitý							
-ústi zesílené							
20	01.01	01.02					
-okraj výrazně zesílený, zevnitř podžlabený, vně konvexní							

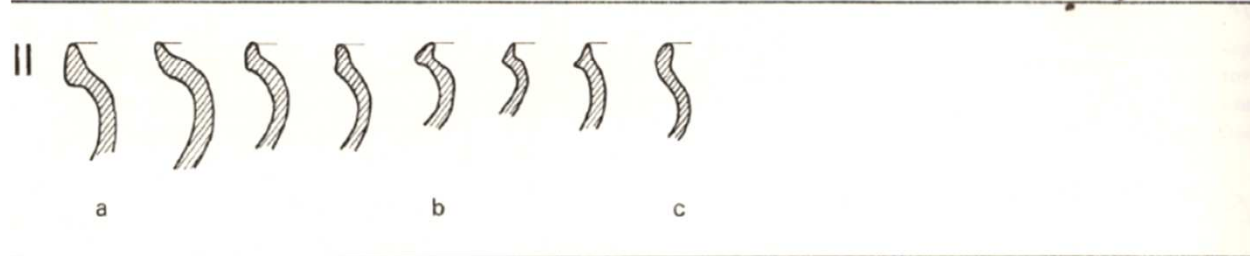
Skupina	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	
21 -okraj oble vytažený, zestílený, zevnitř podžlábený, vně konvexní	01.01	02.01	03.01							
	01.01	01.02	01.03	02.01	02.02	02.03	02.04			
	s oblou lištou, zevnitř prožlábený, dovnitř skloněný									
	03.01	03.02	04.01	04.02	04.03	04.04	04.05			
	okraj skloněný, s lištou a stejnoměrně silný či na konci mírně zesílený									
	04.06	04.07	04.08	04.09	05.01	05.02	05.03			
okraj skloněný, s lištou a stejnoměrně silný či na konci mírně zesílený										
-02: s lištou vykloněné: varianty 02 se od variant 03 a 04 liší vnitřním prožlábením, 04 je zevnitř plochá (bliží se plochému okruží 26)										
	-v místě lomeného ohybu je jer hrana									
05.04	06.01	06.02								
-hranici mezi některými blízkými typy skupin 5 a 7 a skupinou 22 je šifra rozšířené plochy okraje (ve skupině 22 je min. 10 mm při výrazně užší síle stěny - do 6 mm -pokud je síla stěny zhruba stejná až po okraj, případně se okraj jen mírně rozšiřuje, zarážejeme okraj do skupin 4 - 6 podle sklonu, úpravy vnější plochy apod.										
viz typ 05.01-03										
23 - okruží vzhůru vytažené, zhruba obdélného průřezu, svislé nebo vykloněné - tzv. římsovité	01.01	01.02	01.03	01.04	01.05	02.01	03.01			
	03.02	04.01	05.01	06.01	06.02	07.01	08.01			
	09.01									
	01.01	02.01	03.01	03.02	04.01					
	(vyrobené jak vytažením, tak zčásti i technikou typickou pro skupinu 25, což je obtížně rozpoznatelné - někdy je patrná rýha po lomu po nedokonalém přilnutí)									
	24	01.01	02.01	03.01	03.02	04.01				
okruží-vzhůru vytažené(někdy ještě zavlnité), směrem nahoru rozšířené										

Skupina	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta	typ-varianta
25	01.01	01.02	02.01	03.01					
okruží oble ukončené, v prožlabené, v horní části rozšířené									
	01.01	02.01	03.01	04.01	05.01	06.01			
26	01.01	02.01	03.01	04.01	05.01	06.01			
okruží oble ukončené, ploché (zevnitř neprožlabené)									
27	01.01	02.01	03.01	04.01					
okruží ploché, tedy zevnitř neprožlabené, vně hraněné									
28	01.01	02.01	03.01	04.01	05.01				
okraj svisle seřiznutý, plynule ukončující válcovité hrdlo									
29	01.01	02.01	03.01	03.02					
-okraj rovně seřiznutý -ustí výrazně kyjovitě rozšířené									
30	01.01	02.01	03.01	04.01	05.01	06.01			
-okraj seřiznutý či zaoblený -ustí zhruba vodorovně vytažené, často zesílené									
31	01.01	02.01							
-oble zesílené, zevnitř odsazené									

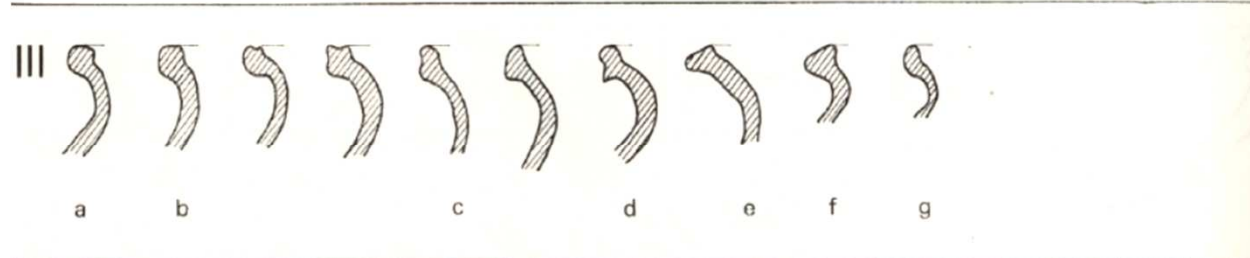
32 - ústí kalichovité, síla střepu stejnoměrná nebo rozšířená, ukončení
oblé či různě hraněné (zploštělé, seřiznuté) -pozn. obrázek chybí

I. Rozevřené seříznuté

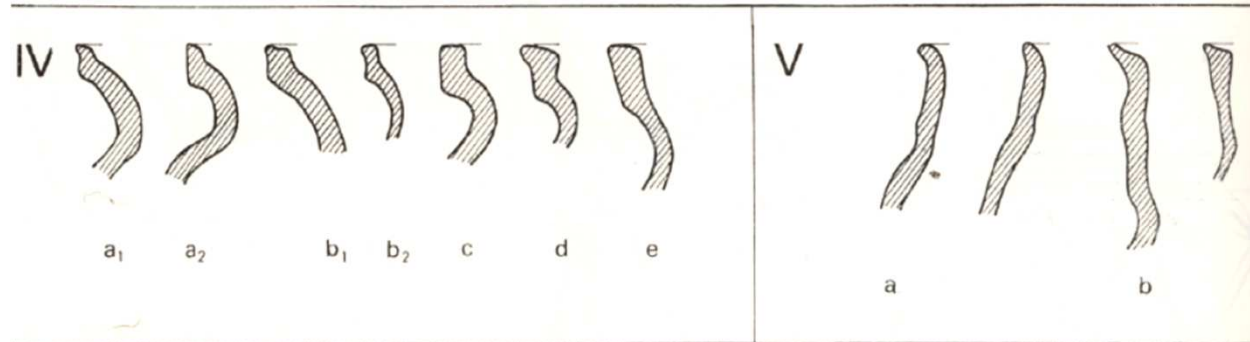

II. Nahoru protažené

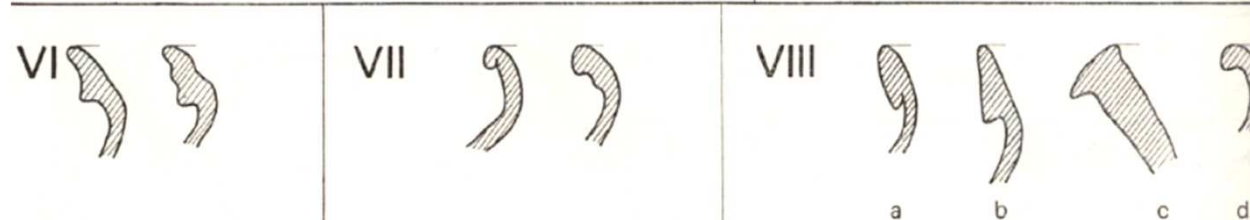
III. Rozevřené ovalené

IV. Rozevřené nahoru vytážené

V. Přímé dovnitř nakloněné

VI. Slaběji rozevřené dole rozšířené

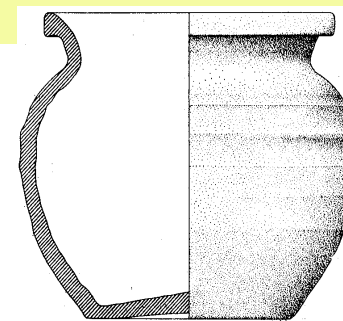
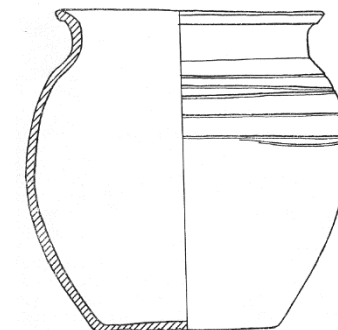
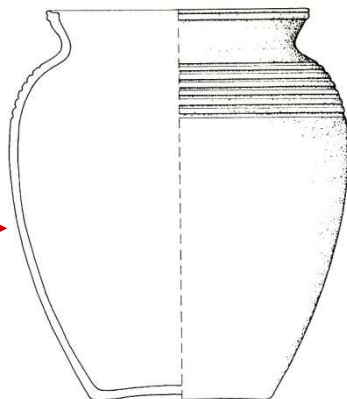
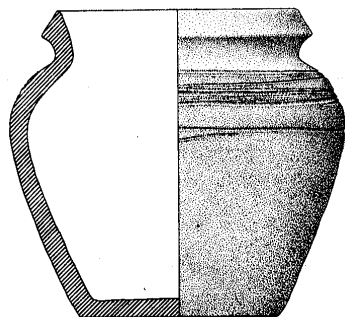
VII. Rozevřené a podsekávané

VIII. Zvláštní tvary

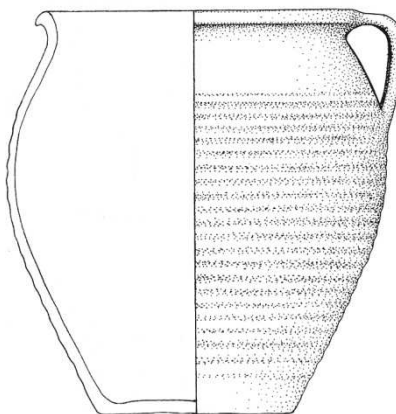
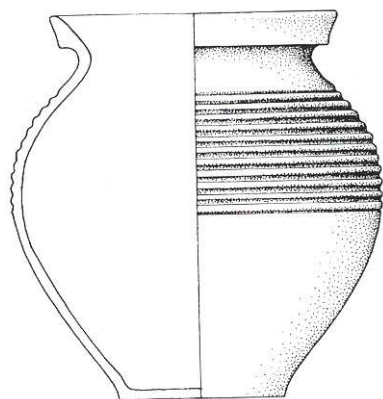
Richter, M., 1982: Hradištko u Davle, městečko Ostrovského kláštera. Praha.

Vývojové tendence - HRNCE

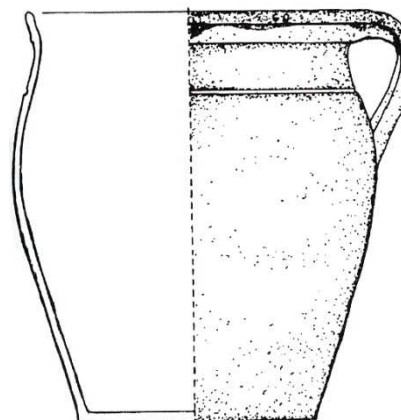
11. století

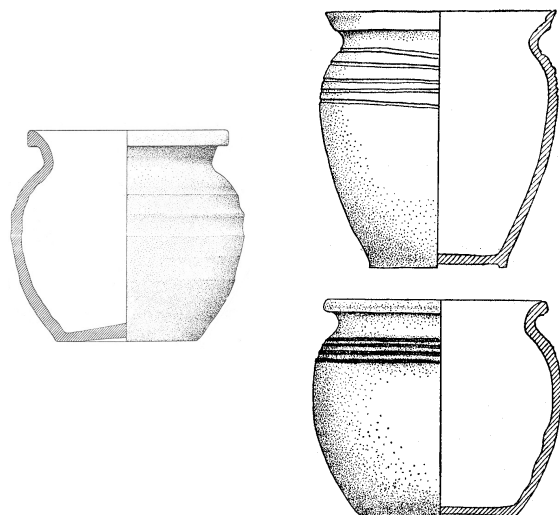
13. století

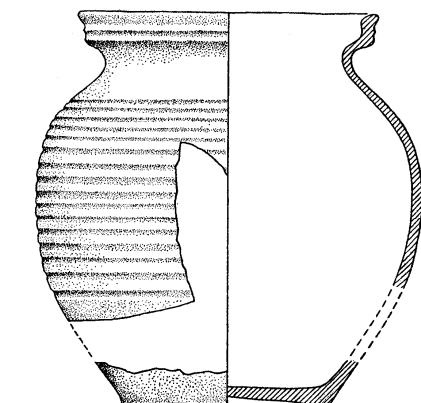
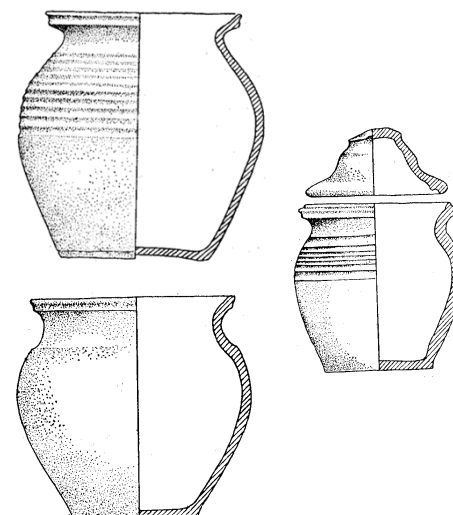
15. století

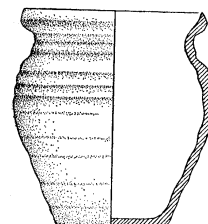
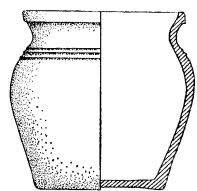
1. polovina 13. století

2. polovina 13. století

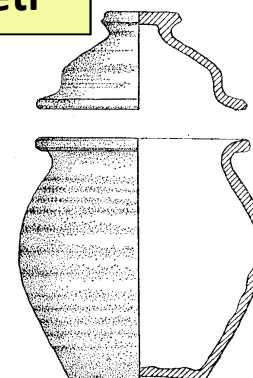
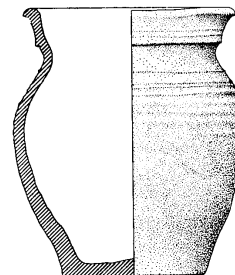

počátek 14. století

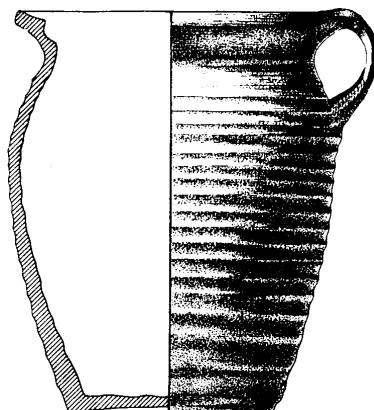
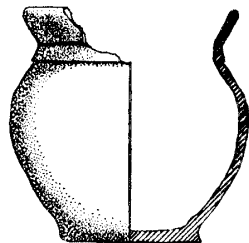
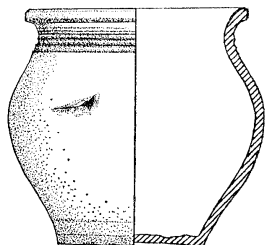
polovina 14. století

2. polovina 14. století

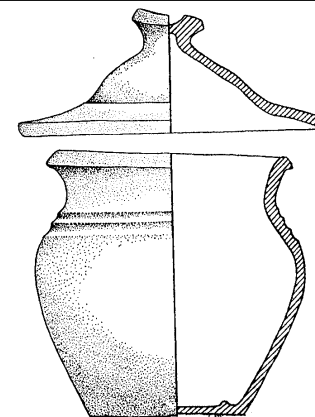

14./15. století

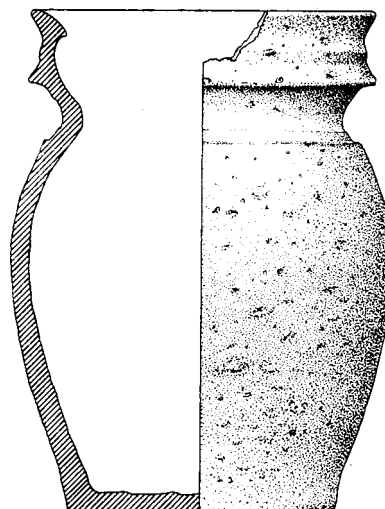
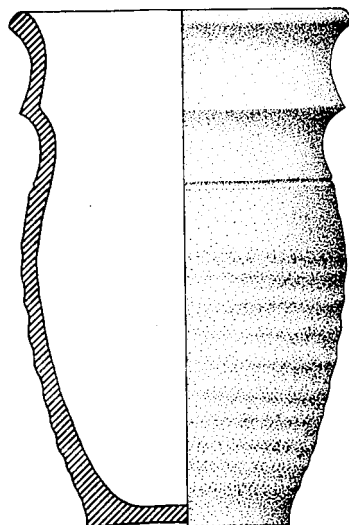
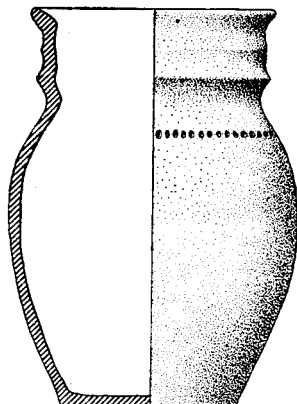
¼. 15. století

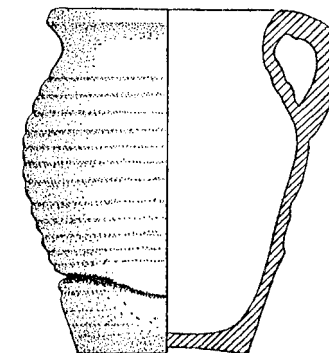
kolem 1/3. 15. století

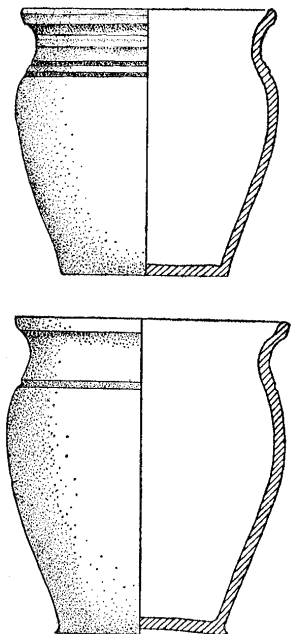
1/2. 15. století

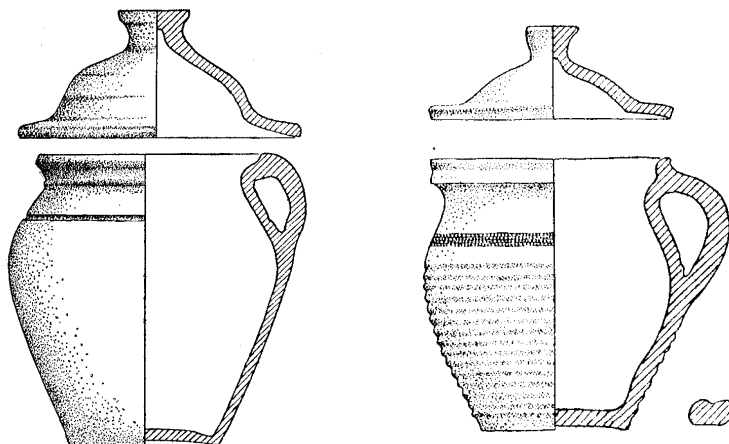
kolem 1/2. 15. století

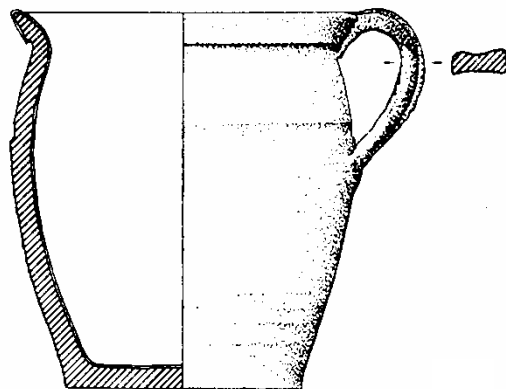
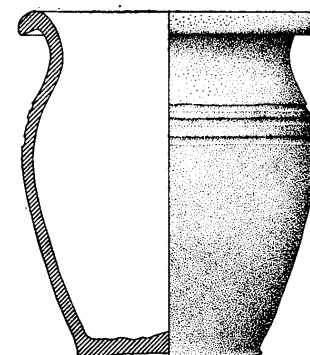
2/3. 15. století

1/2. 15. století

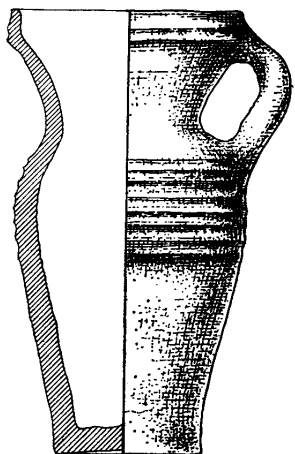

kolem pol. 15. století

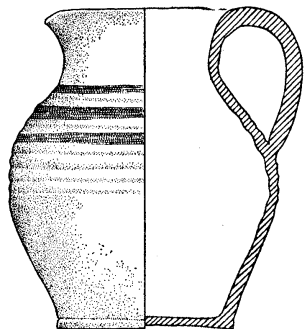

DŽBÁNY

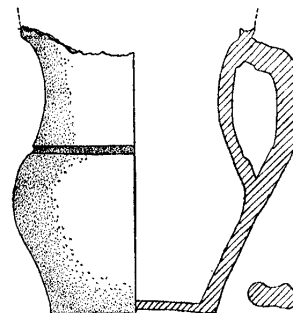
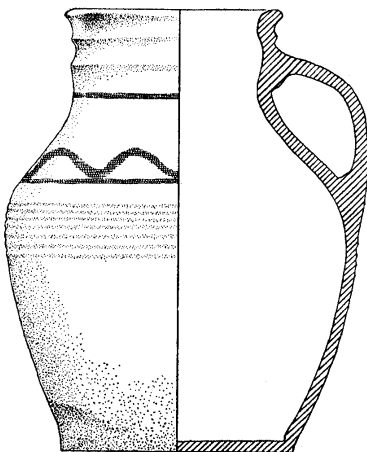
polovina 14.st.

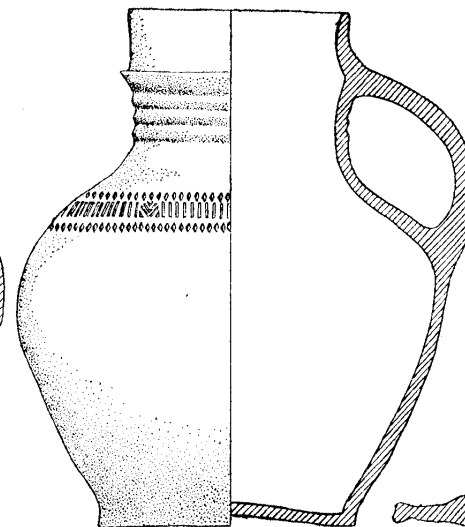
konec 14. st.

kolem 1400

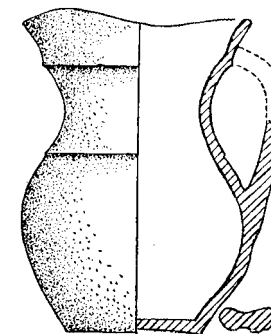
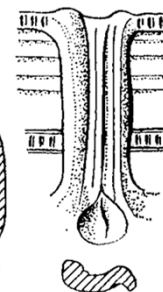
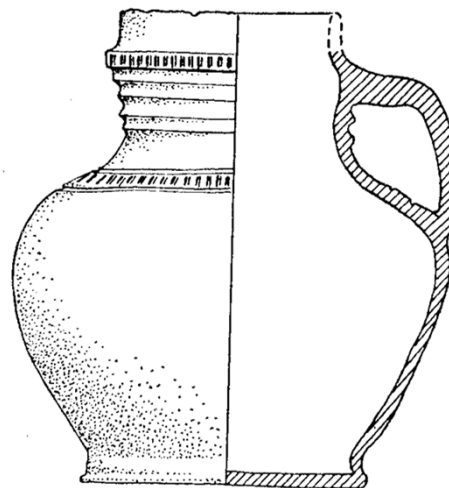
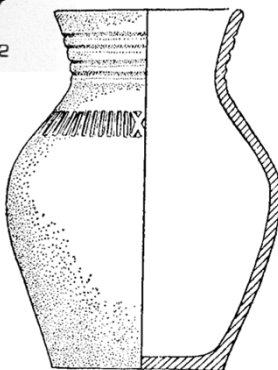
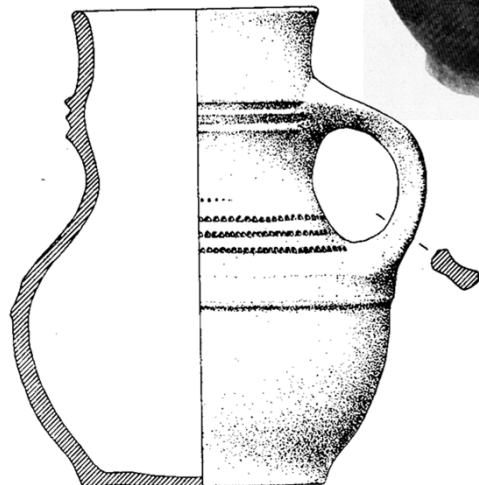
1/3. 15. st.

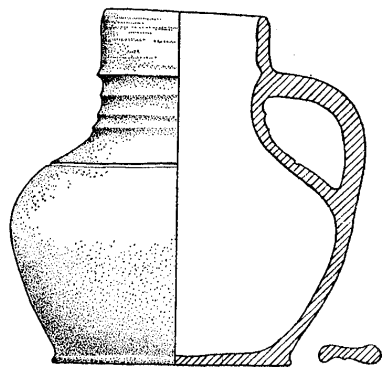
1/3. 15. st.

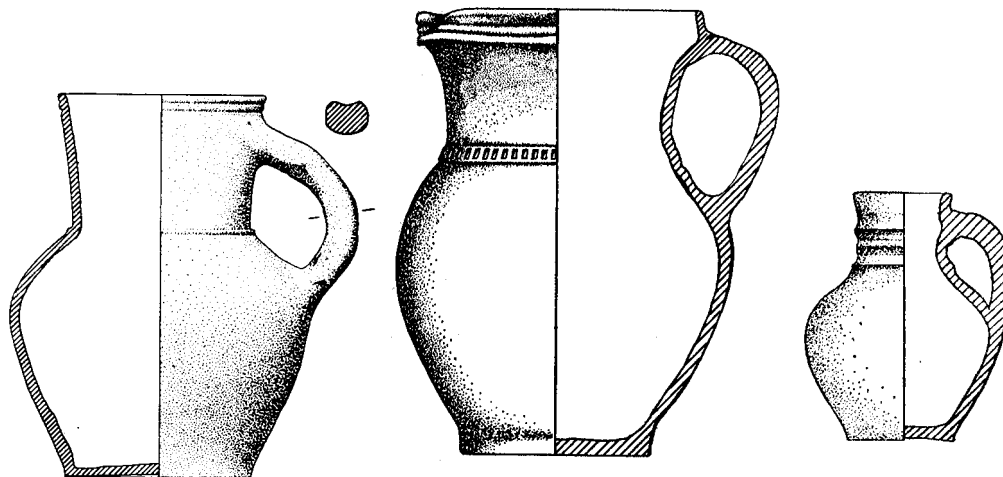
polovina 15. st.

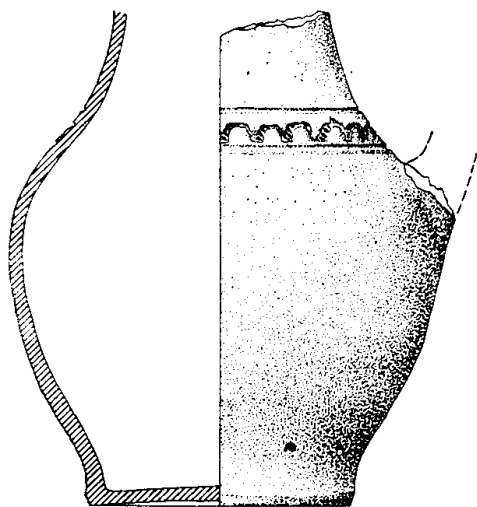
kolem 1/3. 15. st.

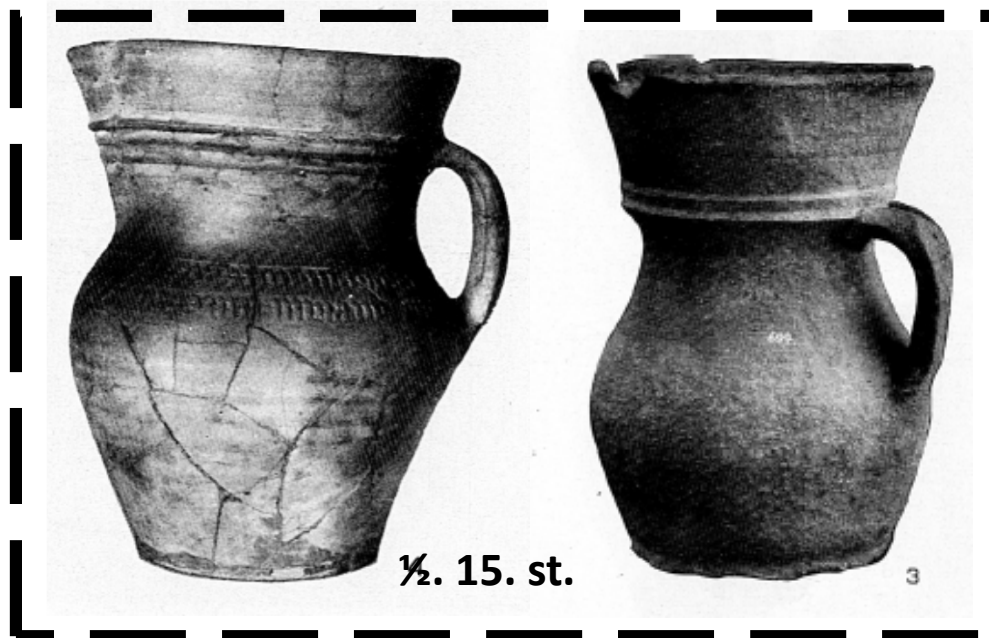
½. 15. st.

kolem pol. 15.st.

2/2. 15. st.

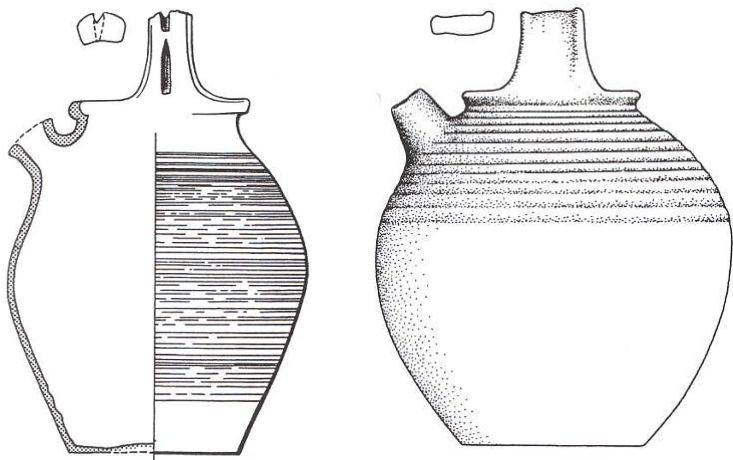
½. 15. st.

3

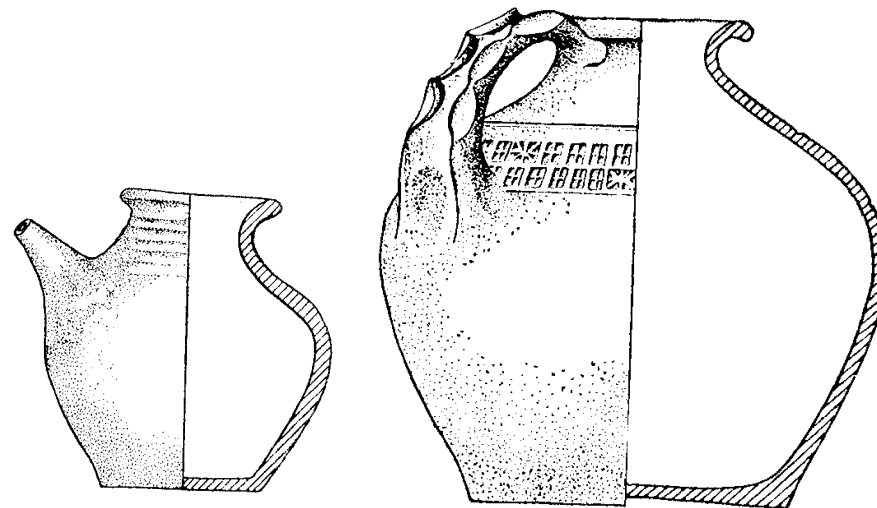
konvice

SE TŘMENOVÝM UCHEM

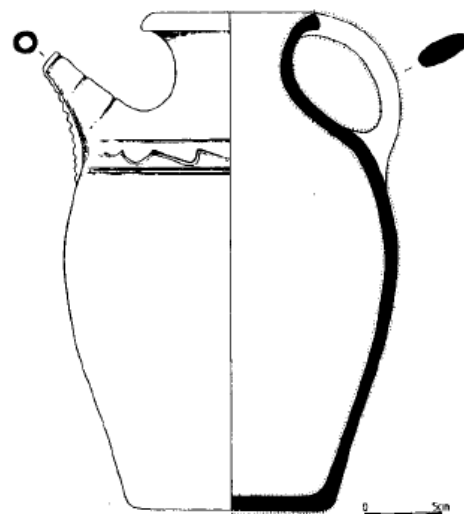
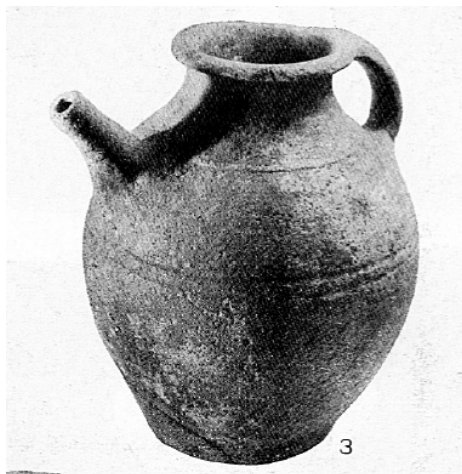
13. století

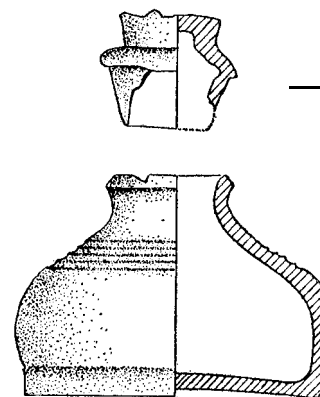
¼. 15. st.

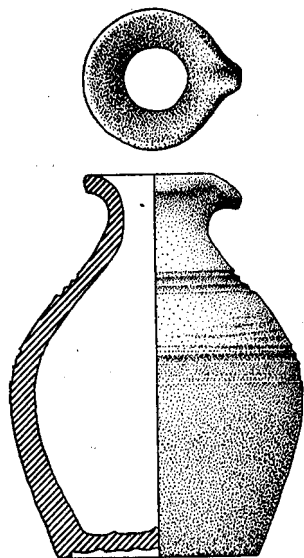
2/2. 14. st.

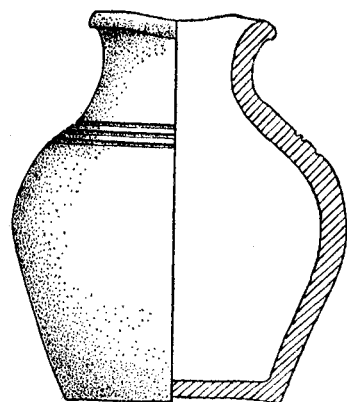
polovina 15. st.

lahve

počátek kolem 1280
Olomouc

½. 15.st.

Láhve. Flaschen. Bottles. 1 Palouň; 2 Sčelice u Uničova; 3 Kostelec; 4 Dalečín; 5 Brno; 6 Mstěnice.